

list

Revija za
kulturna in
druga
vprašanja
Občine
Šoštanj
in širše.

Skoraj preveč za eno življenje...
intervju s Francem Šteharikom,
str. 10

14

24

27

30

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

Poština
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

LETO XIX
ŠT. 12
3. JANUAR 2015
1,60 EUR

PRAZNIČNO V ŠOŠTANJU str. 14
ŠOLARJI SO SE ZNOVA IZKAZALI str. 24
DECEMBER V VRTCU str. 27
IZJEMEN KONCERT ZARJE str. 30

*Prihaja prijeten čas dogodkov in družinske harmonije.
Želimo vam, da bi ga preživel v osrečujočem okolju.
Svetel božič in srečno novo leto 2015 vam želimo.
Iskrene čestitke za dan samostojnosti in enotnosti!*

*Župan Darko Menih, prof.,
Svet in uprava Občine Šoštanj*

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanj Darko Menih,
župan.

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Kritične pripombe na vsebino ali obliko Lista bodo dosegle svoj namen le, če jih boste posredovali ustno ali s kratkim sporočilom na telefon 041-987-634, ali na e-naslov peter.rezman@gmail.com.

Vodenje redakcije

mag. Milojka Bačovnik Komprej

Jezikovni pregled

ZUK Rezman

Oblikovanje, prelom strani

Media Center, Marko Gorjup s.p.

Tisk

Eurograf d.o.o.

Naklada

700 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke za LIST št. 1 (januar 2014), pošljete najkasneje do 15. januarja 2014 na elektronski naslov:

list.revija@gmail.com

Oglasno trženje prostora v Listu:

Zavod TLA, e-pošta: zavod@tla.si

Foto naslovnice: Dejan Tonkli

Naša občina	4
Reportaža	6
Po sledi govoric	8
Kolumna	9
Intervju	10
Dogodki in ljudje	14
Arhitektura	18
Napovednik	20
Portreti mladih Šoštanjčanov	22
Šolski List	24
Vrtec	27
Vila Mayer	28
Zaznavanja	29
Podoba kulture	30
Glasba	33
Razdvojeno srce	35
Zgodba	37
Cerkev	39

Srečanje vodstva občine s svetniki krajevnih skupnosti

V četrtek popoldan sta župan in podžupan Občine Šoštanj Darko Menih in Viki Drev v prostorih občine pripravila srečanje z vsemi svetniki krajevnih skupnosti. V občini je devet krajevnih skupnosti, kar šest jih ima nove predsednike, od skupno 59 svetnikov pa je kar 34 novih in se torej še seznanjajo s tem delom.

Foto: arhiv

Uvodoma je župan pozdravil vse prisotne, nadalje pa je na kratko povzel največje projekte preteklega obdobja. Izpostavil je kohezijske projekte (oskrba z vodo in ureditev kanalizacije), pridobljena evropska sredstva in seveda izgradnjo novega vrtca.

Predstavil je še zelo aktualno poplavno problematiko in z njo povezano hidrološko hidravlično študijo.

Podžupan Drev je krajevne svetnike seznanil z načrtovanim proračunom, katerega osnutek bodo občinski svetniki sprejemali na torkovi seji, poudaril je, da se v letu 2015 veliko investicij načrtuje v samem mestu Šoštanj. Kot glavno težavo je omenil nedorečenost prihodkov s strani države in s tem povezano težko načrtovanje.

V nadaljevanju so prisotni dobili odgovore na konkretna vprašanja – v največji meri so se nanašala na prenove odsekov cest in sanacijo plazov.

Krajevni svetniki so predstavili tudi nekaj svojih načrtov v prihodnjem obdobju, v Šoštanju letos načrtujejo silvestrovanje na prostem, v Topolšici proslavo ob 70. obletnici konca 2. svetovne vojne, v Gaberkah želijo razširiti dom krajanov, predvsem zaradi potreb vrtca, v Belih Vodah pa si želijo posodobitev obstoječih prostorov stare šole, če izpostavimo samo nekatere.

Za zaključek je župan vsem zaželel vse dobro v letu, ki prihaja, pozval jih je k skupnemu tvornemu in strpnemu sodelovanju z roko v roki. Po dvournem uradnem delu je sledil še sproščen klepet o aktualnih težavah, ki posamezno krajevno skupnost pestijo in tudi drugih, lahkotnejših temah.

TJAŠA REHAR, UNIV. DIPL. NOV.,
VIŠJI SVETOVALEC ZA ODNOS Z JAVNOSTMI

Razveselili štirinajst družin

Štirinajst družin se je v dneh pred božičem razveselilo bonov, ki so jih podarili podjetniki. Spomnimo, da je Občina Šoštanj v sodelovanju z Dekanijsko Karitas Šaleška dolina v začetku meseca na pobudo podjetnikov povabila partnerje, da podarijo vrednostne bone za socialno ogrožene družine. Pomoč so prejeli tisti, ki jo resnično najbolj potrebujejo.

Ponovno opažamo, da so med nami še vedno takšni, ki so pripravljeni pomagati, ki razumejo, da glede materialnih dobrin mnogi nimajo takšne sreče kot oni.

Devetnajst podjetnikov je darovalo bone v vrednosti 6.080,00 EUR. Bone so razdelili med štirinajst družin, ki so se pomoči izjemno razveselile. Pričarali so jim nasmeh na lica v teh prazničnih dneh, ki mnogim namesto veselja in toplote prinašajo težko breme in žalost.

Bone so darovali: Blan d.o.o., Nivig d.o.o., Andrejc d.o.o., Osmica d.o.o., APS d.d., Hriberšek Stane s.p., GP Fajdiga d.o.o., Krevzel instalacije d.o.o., Sovinc Janko s.p., Elektro Jezernik d.o.o., Strehar Roman s.p., Ovčjak Edi s.p., Ostervuh Tomaž s.p., Rudis d.o.o., AGM Nemec d.o.o., Gerčar Sašo d.o.o., Esotech d.d., PUP Velenje d.d., RGP d.o.o..

TJAŠA REHAR, UNIV. DIPL. NOV.,
VIŠJI SVETOVALEC ZA ODNOS Z JAVNOSTMI

Dostopnosti zdravstvenih storitev v Zdravstveni postaji v Šoštanju

V zadnjem času se je med občani v Šoštanju razširila informacija o načrtovani ukinitvi ene od splošnih ambulant v Šoštanju, ki se je, kot so potrdili predstavniki vodstva Zdravstvenega doma Velenje, izkazala za netočno.

Na sestanku, ki je potekal dne 19. decembra pri šoštanjskem županu prof. Darku Menihu je direktor zdravstvenega doma dr. Jože Zupančič povedal, da imamo v Šoštanju tako v splošnih kot tudi v zobozdravstvenih ambulantah v letošnjem letu povečano število zdravnikov primerljivo z enakim obdobjem lani. Obe prejšnji polovični 4 -urni zaposlitvi splošnega zdravnika in zobozdravnika sta se namreč nadomestili z 8-urnima zaposlitvama.

Skrb in bojazen o zmanjšanju števila zdravnikov v Šoštanju je torej odveč, saj je direktor povedal še, da bodo po končanem postopku popisa pacientov, ki je trenutno v teku in bo trajal dva meseca, če bo potreba, splošno ambulanto okrepili še z eno polovično zaposlitvijo splošnega zdravnika.

Ob tej priložnosti je direktor dr. Zupančič župana in podžupana šoštanjske občine še seznanil, da v šoštanjski zdravstveni postaji poteka posodobitev telefonije, ki bo zaključena predvidoma konec januarja prihodnje leto in bo omogočala sodobnejšo in lažjo komunikacijo med pacienti in zaposlenimi v ZP Šoštanj.

ALENKA VERBIČ, UNIV. DIPL. PED.,
VIŠJA SVETOVALKA ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Obvestilo upravne enote

eRačuni od 1.1.2015 dalje

Od 1. januarja 2015 morajo pravne in fizične osebe proračunskim uporabnikom pošiljati račune za dobavljeno blago in opravljene storitve ter druge listine, ki so podlaga za knjigovodsko evidentiranje (dobropisi, bremepisi, zahtevki za plačilo itd.) izključno v elektronski obliki. eRačun je račun, ki popolnoma nadomešča klasično papirno obliko računa.

Enotna vstopna točka za izmenjavo eRačunov je izključno preko UJP.

Prednosti eRačuna

- **Eko:** manjša poraba papirja
- **Varno:** pošiljanje podatkov po varni elektronski poti
- **Hitro:** avtomatizirana izmenjava računov pohitri poslovanje
- **Pregledno:** večja preglednost in nadzor nad delom z računi
- **Natančno:** avtomatski prevzem računov zmanjša število napak saj prepisovanje podatkov ni potrebno
- **Enostavno:** celoten krog dela z računom je avtomatiziran (prejem računa, knjiženje v dokumentnem sistemu, knjiženje v

računovodskem sistemu, priprava naloga za plačilo)

- **Nižji stroški** poslovanja: manj papirja, stroškov poštinih storitev, ročnega dela
- **Hranjenje v elektronski obliki**

Za poslovanje z Upravo enoto Velenje boste pri izdaji eRačunov potrebovali naslednje podatke:

Identifikacijska številka UE Velenje: SI56482574

IBAN prejemnika e-računa: SI56 0110 0639 0625 522

BIC koda prejemnika e-računa: BSLJSI2X

UPRAVNA ENOTA VELENJE

Poročilo PP Šoštanj

Pretekli mesec je na območju občine Šoštanj minil dokaj mirno.

Na področju kaznivih dejanj smo obravnavali:

Dne 21.11.2014 se je na PP Velenje zglasila občanka Šoštanj in naznanila, da je sinu v šoli grozil sošolec. Sprejeta je bila kazenska ovadba.

Tega dne se je na PP Velenje zglasila še ena občanka Šoštanja, ki je prijavila, da hčerko izsiljujejo za denar. Ker gre za oškodovance in osumljence, ki so mladoletni, so se v reševanje vključili kriminalisti sektorja kriminalistične policije Policijske uprave Celje. V zvezi s protipravnim ravnanjem otroka, sledi poročilo na Okrožno državno tožilstvo v Celju.

Glede na zaznane problematiko smo v sodelovanju z vodstvom šole na Osnovni šoli Karla Destovnika Kajuha Šoštanj izvedli preventivna predavanja na temo vrstniško nasilje z namenom osveščanja oškodovancev podobnih dejanj in opozorilo morebitnim storilcem podobnih dejanj, v katerih smo jim želeli predstaviti razmejitve kaznivih dejanj oz. protipravnih ravnanj z namenom preprečevanja le-teh.

Dne 27.11.2014 smo bili obveščeni o tatvini izolacijskega materiala in pvc cevi v Šoštanju. Tatvina je bila storjena iz odprtega skladišča zavarovanega s kovinsko mrežasto ograjo. V smeri odkritja neznanega storilca zbiramo obvestila.

Dne 28.11.2014 nas je poklical občan Šoštanja in prijavil tatvino kolesa izpred lokala v Šoštanju.

Oškodovanec je kolo naslednjega dne našel, shranil mu ga je prijatelj ter ga o tem obvestil.

Dne 2.12.2014 smo bili obveščeni o vlomu v leseno barako v Florjanu. Ob tem smo ugotovili, da je NN storilec pri vlomu oškodovancu odtujil štiri lita platišča z letnimi pnevmatikami. Lastnika je tako oškodoval za najmanj 1400 E.

Na področju javnega reda in miru smo obravnavali:

Dne 8.12.2014 smo posredovali v bloku na Prešernovem trgu v Šoštanju, kjer je stanovanca motil ropot v gornjem stanovanju. Na kraju smo ugotovili, da so ropot povzročali otroci, zakonitemu zastopniku otrok smo izrekli opozorilo.

Na področju cestnega prometa hujših prometnih nezgod nismo obravnavali.

Policija svetuje:

Naj bodo dnevi, namenjeni sprostitvi, zabavi in športu, res prijetni. Skrb za varnost na smučišču mora biti zato na prvem mestu. Za red in sožitje na smučišču smo odgovorni vsi.

Smučanje bo lahko veselo in varno le, če bomo uporabniki smučišč dovolj ozavešeni, obzirni do drugih, previdni in odgovorni. Poznati moramo mednarodno veljavna vedenjska pravila in jih dosledno upoštevati. Spoštujemo tudi opozorila, odredbe in navodila nadzornikov, policistov in drugih oseb, ki skrbijo za varnost na smučišču.

Poleg užitka prinaša smučanje tudi določeno tveganje. Velik porast števila obiskovalcev na smučiščih, novi načini in tehnike smučanja in drsenja na snegu, pa tudi novi pripomočki, dodatna oprema, slaba ozaveščenost, predrznost in nepredvidnost številnih uporabnikov belih strmin so privedli do povečanja števila poškodb.

Zato prilagodimo hitrost in način smučanja svojem izkušnjam, telesni pripravljenosti, snežni podlagi, lastnostim in zasedenosti smučišča ter vremenskim razmeram.

Posebej pozorni bodimo na otroke in smučarje ali deskarje novince, smučajmo pa le na označenih in urejenih smučarskih progah. Kdor ne smuča, naj za hojo uporablja le rob smučišča.

Zaščitna smučarska čelada je obvezna za otroke, mlajše od 14 let, njena uporaba pa je priporočljiva tudi za odrasle.

Smučanje pod vplivom alkohola ali mamil je skrajno neodgovorno in nevarno za lastno življenje in življenje drugih na smučišču.

Pazimo na svojo smučarsko opremo oz. je ne odlagajmo tako, da bi ostala brez nadzora, ter na druge vredne predmete, ki jih imamo s sabo.

Ob tem spoštujemo 10 FIS pravil!

ZORAN STOJKO KREVZEL

Društvo lastnikov gozdov Šaleške doline

Za konec leta zbor o pereči problematiki

V torek, 9. decembra so se v gostilni »Janez« v Lajšah zbrali na zadnje vsebinsko srečanje in posvet o pereči problematiki v zasebnih gozdovih člani Društva lastnikov gozdov Šaleške doline (DLGŠD). Razgovora se je udeležil tudi strokovni sodelavec direktorata za gozdarstvo iz Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije Tomaž Remic, ki se je na trda stališča lastnikov gozdov in zaostajanje vladnih ukrepov ter nujnih sprememb zakonodaje s tega področja, bolj seznanil s težavami, ki jih imajo lastniki v zvezi s svojo

Franc Sevcnikar zaslužen predsednik za aktivno delovanje DLGŠD. Foto: Jože Miklavc

gozdno lastnino, kot svetoval možne rešitve. Številni razpravljalci, ki jih je ob predsedniku DLGŠD Francu Sevcnikarju v razpravi usmerjal tajnik društva in vodja krajevne enote Zavoda za gozdarstvo PE Nazarje-Šoštanj Aleš Ocvirk, so oblikovali pripombe in nakazali možne rešitve, za katere se večinsko zavzemajo.

Društvo je odprto za vse, ki se zavedajo pomena ohranjanja neokrnjenih gozdov

Na srečanju so se dogovorili o nekaterih nalogah za nadaljnje dobro delovanje društva, ki se vključuje v republiško Zvezo društev lastnikov gozdov Slovenije. Ob ustanovitvi leta 2001, ko se je včlanilo 25 lastnikov, je število letih zaradi velikega interesa ter možnosti skupinskega urejanja zadev in perečih vprašanj povečalo že na 100 članov. Kmetje in posestniki gozdov na področju Šaleške doline in širše se zavedajo, da bodo uspešni in bodo branili svoje sedanje in nove pravice ter interese le trdno povezani in seznanjeni s tematiko. Hkrati pa tako organizirani lahko poskrbijo za lastno

strokovno izobraževanje, saj imajo tako vsaj minimalno možnost vpliva na ukrepe gospodarjenja v naravnem okolju ter v gozdovih na splošno in konkretno.

Ivan Žerdoner je razočaran nad vedenjem nekaterih občanov in nad lahkomišelnim lomastenjem po gozdovih in zemljiščih znanih in neznanih zasebnih lastnikov. Foto: Jože Miklavc

Ne gre le za imetnike gozdov, za vse nas gre!

Na srečanju so lastniki izpostavili vse večje težave in oškodovanja zaradi vožnje z motornimi vozili (krosisti ter štirikolesna terenska vozila) po gozdovih, zasebnih cestah in gozdnih vlakih, o spremembah zakonodaje o lovstvu in divjadi, o prekomernem nabiranju »ropanju« gozdnih sadežev, o posledicah žledoloma ter vzrokih in odpravljanju posledic drugih naravnih nesreč. Aleš Ocvirk je pojasnil zadeve v zvezi s certificiranjem gozdov (s poudarkom na male gozdne površine), vprašanja pa so padla tudi o davku na nepremičnine in za gozdove ter o pričakovanem Programu razvoja podeželja Slovenije v obdobju 2014-2020.

Aleš Ocvirk je podal strokovne napotke in usmeritve za delovanje društva v korist lastnikov gozdov. Foto: Jože Miklavc

Peter Apat iz Gaberka bi ubral manj radikalen pristop do preprečevanja kršitve in uzurpacije zasebnih gozdov ter planinskega področja. Foto: Jože Miklavc

Udeleženci so bili v razpravi nazorni, le sogovornikov v glavnem ni bilo pravih

Franc Sevcnikar, predsednik DLGŠD je dejal, da je vloga njihovega društva v povezovanju, v razpravljanju na lokalni ravni ter posredovanju stališč na raven države (zato tudi priložnost ob gostu z ministrstva) ter, da so njihove pripombe osnova za kultivirano, strpno razpravljanje tako v lokalni skupnosti, kot do države, saj se zavedajo, da je lahko uspeh dosežen le ob konstruktivni razpravi in v povezavi s civilno družbo, lokalno skupnostjo ter stroko na najvišji ravni.

Janko Mazej iz Belih Vod se že vrsto let spopada po njegovem s hudimi kršitvami pravic lastnikov gozdov. Foto: Jože Miklavc

Udeleženci strokovnega posveta so se fotografirali posebej za List. Foto: Jože Miklavc

Eden od najbolj aktivnih soustanoviteljev društva DLGŠD, kmet in posestnik gozdov Janko Mazej iz Belih Vod je med drugim očital šibak nadzor nad kršitvami zakonodaje ter prekrškarji, ki v zasebnih gozdovih po njegovem povzročajo nepopravljivo škodo ter krnijo zasebno lastnino.

Peter Apat iz Pristave pri Gaberkah je menil, da je potrebno iskati rešitve v zmernosti protiukrepov, v ozaveščanju mladih ter tistih, ki v gozdovih povzročajo škodo in se ne ozirajo na pomen zasebne lastnine. V zvezi z divljanjem po gozdovih in planinah s štirikolesniki in terenskimi vozili pa je dejal, da »sem proti takšnemu norenju in nasilju po gozdovih, saj jih z znanjem in kulturo do neke mere lahko uporabljamo v skupno dobro. Oblikovati bi morali alternativo in ponuditi mladim, športnim po duhu, možnosti na določenih površinah ali terenih, kjer bi si dajali duška«!

Ivan Žerdoner iz Sela pri Šaleku je pomiril duhove z apelom, da je zakon o gozdovih pač potrebno spremeniti, registrirati štirikolesna terenska vozila in motorje za motokros, saj vozniki le teh najbolj uporabljajo zasebne gozdove, vlake in gozdne ceste.

Pomembno pa bi bilo, da bi država vsaj po svojih gozdovih pravočasno urejala vodotoke in hudournike, ki pretijo ob vsakem večndnevem deževju in ogrožajo ljudi ter gozdove in zemljišča državljanov. Razpasla pa se je tudi »pasjemanija«, ko lastniki svojih štirinožnih prijateljev v gozdovih prosto spuščajo le te, da po mili volji počnejo kar jim pasja duša narekuje.

JOŽE MIKLAVC

Tomaž Remic, Aleš Ocvirk, Franc Sevnčnikar ter Janko Mazej so vodili razpravo na zboru lastnikov gozdov Šaleške doline v Lajšah. Foto: Jože Miklavc

Inšpektorat za gozdarstvo menda ne obvladuje nedovoljenih posegov v gozdove, prenizke so kazni za ugotovljene prekrške ter kazniva dejanja, lastniki gradijo ceste, tujci pa jih menda uničujejo. Če se stanje ne bo hitro spremenilo v našo korist, bomo morali pač ukrepati po svoje. Praktično pa, potrebno bi bilo znižati DDV za kurjavo po žledolomu, sicer bo les končal kar po neočiščenih gozdnih površinah.

Aleš Ocvirk, tajnik društva in predstavnik gozdarjev, ki so neločljivo povezani z obravnavano tematiko ter družinami lastnikov gozdov je poleg ponudbe o sodelovanju s krajevno enoto enote Zavoda za gozdove RS v Šoštanju podal še nekaj praktičnih nasvetov v zvezi z dokumentacijo za sečnjo in prevoz, saj bi neupoštevanje zahtevanih evidenc lahko povzročalo težave ali celo sankcije, kar pa ni v interesu nikogar.

ANDRAGOŠKI ZAVOD
LJUDSKA UNIVERZA VELENJE

Ob iztekajočem letu in pričakovanju
novega je čas, ko drug drugemu
zaželimo dobro leto.
Vsem vam želimo lepe praznične
dni, osebno srečo, zdravje in
srečno leto 2015!

Tarča: Šesti blok

PIŠE: PETER REZMAN

Nacionalna televizija je jeseni uvedla vsebinsko bolj bogato programsko shemo in brez velikega pompa je vodenje polemичne pogovorne oddaje Tarča zaupala Boštjanu Anžinu, prej dopisniku iz Nemčije.

Pri pripravi oddaje sodeluje cela ekipa. Dva novinarja, Borut Janc in Tjaša Potisk, ki je tudi ena od dveh raziskovalka, druga je Ana Nađ. Producentka oddaje je Danica Filač, urednica pa Špela Šipek. Ta ekipa pripravlja precej svežo in veliko bolj dinamično oddajo, kot smo jo bili vajeni prej. Ton in živahnost ji v prvi vrsti daje vedro, a zelo kompetentno in suvereno vodenje Anžina.

Zadnja letošnja oddaja je bila na sporedu 18. decembra. Njen naslov je bil Električni udar in je bila namenjena usodi slovenskega elektro-energetskag sistema. Najbrž ni treba poudarjati, da so pri vsaki ožji temi, vedno trčili ob »naš« šesti blok.

Vtis po tej oddaji je ostal nesporen. Blok je predimenzioniran in iz tega bi naj izhajale vse težave, ki jih je ta investicija za precej dolgo časa ugnedila v samo bistvo Velenjske kotline, če smemo tako reči proizvodnji električne energije, ki je skupni produkt Premogovnika Velenje in Termoelektrarne Šoštanj.

V dejstvu, da od petih oz. šestih gostov ni bilo nikogar drugega iz Velenjske kotline, kot Branka Sevcnikarja, (pa še ta je zastopal panožni sindikat na nacionalni ravni), je bilo po svoje to nenavadna izbira producentov. Uredniška odločitev da v pogovoru o TEŠ ne bo nobenega energetika ali ekonomskega stratega iz Velenjske kotline, posredno lahko kaže na dvoje.

Bodisi je to znak, da izvorni krog odločevalcev za investicijo blok 6 nima v državi več nobenega pomembnega vpliva.

Druga možnost je, da se le-ti počasi umikajo in brišejo sledove svojih vlog pri investiciji. Kaj lahko se namreč zgodi, da je enim in drugim in tudi organom pregona trenutno čisto dovolj, da je izpostavljen bivši direktor TEŠ in glavni lik te drame in da bo kot takšen navsezadnje obveljal pred javnostjo za edinega grešnega kozla, da ne rečemo žrtveno jagnje. Drugi pa se bodo, kot je to nazadnje naredil najvplivnejši politik Velenjske kotline, tiho umaknili med »strice iz ozadja.«

Tik pred koncem oddaje je voditelj Boštjan Anžin prosil goste, da izrečejo svoje zaključne misli na temo, ki so jo premlevali skoraj pol drugo uro. Prvi je spregovoril dr. Robert Golob, direktor »konkurenčnega« proizvodnega stebra glede na HSE, torej proizvajalcev združenih v GEN energija.

Ne vem, kako so ta kratek nastop sprejemali drugi gledalci oddaje iz Velenjske kotline, zase moram reči, da že dolgo nisem slišal tako resne in razumljive analize obstoječega stanja. Poudarjam, da je šlo za osebno napoved poznavalca, ne za povzetek neke ekspertize, a najbrž ni treba biti doktor znanosti in si lahko vsak laik hitro izračuna, da zgolj ekonomija ne bo mogla opravičiti zaključene investicije v blok šest.

Zdelo se mi je primerno, tudi zato, ker izjava ni bila deležna kakšne posebne javne ocene v našem okolju, ne od strokovnjakov, ne od forum-ske javnosti na popularnih portalih, da poprosimo nekaj vidnih in vplivnih subjektov, tako energetskih, kot političnih, da za našo revijo komentirajo izjavo. Takšnih prošenj smo poslali na osem naslovov, a do zaključka redakcije smo prejeli samo dva, ki ju bomo objavili v naslednji številki Lista.

Poleg tega nameravamo v naslednjih mesecih in številkah Lista po-brskati in si priklicati iz spomina izjave, obljube, pa tudi opozorila, ki so minula leta tudi na straneh naše revije, bolj ali manj opazno spremljale investicijo v blok 6 TEŠ.

Začetna špica oddaje. Foto: arhiv

(Tarča, 18. 12., zaključna beseda)

Boštjan Anžin:

Tik pred zaključkom oddaje:

»Kaj bi bilo treba storiti najprej in kaj malo bolj dolgoročno, zato da naš slovenski elektro-energetski sistem ne bo ogrožen?«

dr. Robert Golob, gost v oddaji Tarča. Foto: arhiv

dr. Robert Golob:

»Sistem ni ogrožen in bo preživel, imamo pa dva problema.

Prvi je likvidnostni problem, ki ga imata tako premogovnik, kjer je treba iti v zelo jasno zmanjševanje pravic in ima ga tudi HSE in tudi tam bo treba iti v zmanjševanje pravic. Jasno je pa treba povedati, da je to začasni ukrep, ker ta ukrep na dolgi rok ne daje pravega učinka.

Drugi problem je strukturni.

Za moje pojme se bo zgodilo to, da zaradi predimenzioniranosti bloka (TEŠ 6, op. p), 600 namesto 400 megawatov, na koncu prava proizvodnja v premogovniku ne bo več 4 milijone ton, kot je danes, ampak bo 3. To pomeni vsaj četrtno manj zaposlenih v premogovniku, in blok 5 bo po moje v treh letih zaprt, in to pomeni polovico manj delavcev v TEŠu.

Bolelo bo. To, da so blok 6 napačno projektirali, bo zdaj bolelo ravno Šaleško dolino. Zelo!

Lahko si sicer zatiskamo oči, da ne bo, lahko preživijo še leto ali dve več, na koncu bo bolelo.

Reši nas kaj? Čudež, da bi cene zrasle.

Ne bodo.

Cene ne bodo zrasle. Poglejte kaj se s cenami dogaja na trgih. Obnovljivih virov bo čedalje več in treba se bo prilagoditi.

In mimogrede, v Sloveniji so cene za 20% višje, kot v Nemčiji. To pomeni da, če v Nemčiji preživijo proizvajalci z 20% nižjimi cenami, potem bomo morali tudi Sloveniji.«

V novo leto z novim Listom

PIŠE JOŽE MIKLAVC

V tretje desetletje s svežimi idejami in nekaj več profesionalnosti

Na eni izmed redkih srečanj vodstva-urednikov in dopisnikov Lista, namenjeni predvsem programski naravnosti časopisa občine Šoštanj in širše, so se prisotni seznanili z novostjo, ki bi stopila v veljavo z novim letom. List bo postal štirinajstdnevnik v zmanjšanem obsegu strani a s povečano ažurnostjo poročanja o dogodkih, novostih ter pestrosti, kar narekujejo temo življenja, kakovost in ažurnost poročanja ter potrebe občanov-bralcev Lista. Predlagatelji sprememb, predstavnik ustanovitelja, odgovorni urednik in vodja redakcije so spodbudili dopisnike ter druge strokovne sodelavce v verigi ustvarjanja naše revije, da bi se dokaj hitro prilagodili novim razmeram in potrebam ter z odzivnostjo omogočali, da bi List izhajal dvakrat v mesecu, točno ob določenih dneh ter z nekoliko spremenjenim načinom poročanja. Skupni obseg ne bi presegal sedanjih 44 strani, a bi glede na konkurenčnost informacij elektronskih medijev in druge digitalne tehnologije, vsaj poizkušal dohitevati dogajanja in potrebe bralcev v obveščanju. Novi List pa bi naj bil priložnost tudi za kakovost ustvarjanja novic, bistveno izboljšanje fotografij ter priložnost za

odzivnost bralcev z lastnimi prispevki v obliki kratkih foto-zapisov. Srečanje, ki bi naj bilo v prihodnje bolj redno in naravnano za načrtovanje, korekcije ter koordinacijo pokrivanja dogodkov, je bilo koristno tudi za krepitev pripadnosti projektu »List«, ki ga Zavod za kulturo Šoštanj od ustanovitve dalje vodi kot enega tistih, ki povezujejo občane, ki informira ter ponuja pisano bero kulturnih utrinkov.

Če je bil List do včeraj še medij za »kulturna in druga vprašanja Občine Šoštanj in širše«, bo z novim letom postal še bolj sredstvo za medsebojno obveščanje, seznanjanje o dogodkih, ključnih za življenje ljudi ter še naprej glasnik organov Občine Šoštanj, državnih ter izobraževalnih institucij, športnih in kulturnih ter ostalih društev, združenj in zvez.

Zaveza sodelavcev (dopisnikov) ter imenovanih urednikov bo v prihodnje še bolj profesionalna, saj medij deluje na osnovi zakonodajno določenih meril o tiskanih ter drugih medijev, iz tega pa izhaja tudi moralna in kazenska odgovornost. V nekaterih rubrikah bo še vedno prostor za ljubiteljsko, umetniško in domačo besedo, dodajali bi radi ščepec humorja, satire in razvedrila, štirinajstdnevnik pa bi naj bolj kot doslej ločeval resne gospodarske, politične ter upravne vsebine, je še bilo slišati na kratkem, predprazničnem druženju.

Izdajatelj se bo skupaj s tiskarjem (oblikovalcem) še bolj potrudil, da bo »cajtn« naših domačij, naše občine in Šaleške doline imel še bolj privlačno podobo, ki bo v prihodnje priv-

Foto: arhiv

abila nove naročnike, družine in podjetnike. Ob vse šibkejših sponzorskih sredstvih (zaradi gospodarske krize ter težav v večjih družbah), bo naloga izdajatelja poskrbeti za nove in dodatne vire financiranja. List ne nazadnje vstopa v tretje desetletje, zato ustvarjalcem ne more biti vseeno, s kakšno energijo in idejami bo to storjeno. Leto 2015 bo v našem časopisu po svoje zaznamovano z dvajseto obletnico, ki bi naj prižgala luč na koncu tunela tako življenju občanov, državljanov kot tudi bralcem Lista.

*Naj iskrivost pisanih decembrskih luči
polepša drobne trenutke v mozaiku časa,
toplina in iskrenost pa vas osrečujeta
skozi vse leto.*

Srečno 2015!

Andrej

Andrej d.o.o., Topolišica 199b, Šoštanj, 3325
Tel: 059 097 573 Fax: 05 909 75 71 www.andrej.si

Božiček je doma v Gaberkah

Sedela sva za kuhinjsko mizo. Božična zvezda, židovski svečnik na oknu, sadni kruh. Vse v pričakovanju praznikov.

Franc Štehar me je za tale pogovor povabil k sebi domov, tako kot se »šika«, da se v miru pogovoriva. In sva se res. Pogovarjala, smejala in tudi razjokala. Kdor g. Šteharja pozna, ve zakaj. Drugim samo toliko. Človek mora imeti srce. Za skrb, bolečino, za solze in smeh. Tako je njegovo srce. Predan član Kulturnice Gaberke in gasilec, mož in oče, ljubitelj kulture in vsega, kar povezuje ljudi. V svojem življenju je marsikaj doživel. Skoraj preveč za eno življenje. Ni mu bilo lahko, a verjame, da Bog vsakomur toliko naloži, kolikor je zmožen prenesti. In še to verjame, da se dobro slej ko prej vrne. Če ne drugače pa v podobi Božička.

Dialekt vam je klub dolgim letom bivanja v Gaberkah ostal in vas na nek način izdaja.

Dialekt je moj koroški, ker jaz sem rojen v Slovenj Gradcu 1. 6. 1948. Upam, da v slovenjegraški bolnici. Bolj malo vem, kaj se je takrat dogajalo, ker me je mama komaj eno leto in pol starega oddala služiti v Raduše pri Slovenj Gradcu. Tam sem služil pri Vaukanu. Na začetku sem mislil, da sta Marija in Miha moja starša, a me nista posvojila. To je bila taka kmetija, kjer so vzeli druge otroke, ker sta jim dva sinova umrla, hčerka pa je bila pohabljen. Mislim da je gospodar računal na delovno silo.

Vaša otroška leta niso bila lepa, tudi pisali se niste Šteharik, kot vas sedaj poznamo.

Jaz sem se pisal prej Franc Krajnc, to je bilo mamin dekliški priimek. Mama je bila poročena Šteharik, a ji je mož umrl, ubili so ga pri delu v hlevu med vojno. Pred menoj se je rodilo šest fantov, jaz sem sedmi, rojen po vojni. Imam še mlajšega brata Tončka. Kot otrok se nisem spraševal, kako se pišem, pravzaprav sem živel pri Vaukanu in sploh nisem vedel za pravo mamo. Ko sem začel hoditi v šolo v Slovenj Gradec, tam se obiskoval prvi in drugi razred, so se otroci norčevali iz mene s slabimi izrazi. Nisem vedel zakaj, nisem razumel. Potem pa je morala mama v šolo, ker sem bil poreden in je šla z mano Vaukanova Marija. Takrat sem odkril, da ni moja mama in takrat sem spoznal svojo pravo mamo, ki je živela v Slovenj Gradcu, v eni sobici, ki je bila od zadrage, ker je mama tam delala.

Težko si predstavljam, kako ste se počutili takrat, ne glede na to, da ste bili majhni in najbrž vsega niste razumeli.

To sem s težavo sprejel, hočeš iti k mami pa ne veš katera je tvoja mama. Ta spomin me še sedaj razžalosti.

Kaj pa bratje?

Brate sem spoznal, ko sem začel hoditi v drugi razred. Ja, tako je bilo, žal. Pravzaprav sem najstarejšega spoznal, ko sem že delal v Železarni Ravne, honorarno. Z brati in mamo sem imel občasne stike.

Kakšno je bilo življenje pri Vaukanovih?

Mama Marija, pravzaprav gospodinja tiste velike kmetije, je bila kar prijazna, gospodar, pa je bil grobijan, več kot sit sem bil tepen, pa tudi ženo je večkrat udaril. Gospodinja me je ščitila pred njegovim nasiljem, večkrat sem pribežal k njej in me je kar v krušno peč skrila, ko je vpil, da me bo pretepel, da me bo ubil. Res hudo je bilo. Spal sem v štali, od svojega četrtega leta dalje sem pasel, kmetija je bila četrta največja v tistem kraju, imeli so štirinajst glav govedí, dva para konjev, vole...

Takrat ste bili vendar še zelo majhni.

Že okoli leta 1954 se spomnim, da sem moral delati v gozdu, poleti bos, pozimi v šlornjih, noge sem si ovijal v »fece«. Vodil sem

Foto: Dejan Tonkli

konje, nalagal les in ga vozil v trg. Star devet let. Spomnim se tudi zime, leta 1956, bilo je toliko snega, da sem si naredil rov od hiše do hleva. Zjutraj, še po temi sem se odpravil v šolo, gospodinja je sicer rekla, naj ostanem doma, a gospodar je rekel, da moram iti. Šel sem in se na poti pogreznil v sneg, ki ga je napihal veter. Vsaj dva metra globoko sem zagreznil. Nisem vedel v katero smer naj se odkopljem, po naključju sem kopal v pravo smer. Prišel sem do bližnje kmetije, popolnoma premražen. Takrat sem komaj ušel smrti. Poleti je bil tudi problem, če je bilo delo doma, nisem šel v šolo in sem seveda v šoli zaostajal za drugimi.

Verjetno pa ste želeli pridobiti kakšen poklic.

O, seveda, zelo rad bi bil mesar, pa tudi glasba me je ves čas privlačila, hotel sem igrati kakšen instrument. Žal mi tam, kjer sem bil doma niso dovolili.

Kako to, da niste ostali na kmetiji, če ste bili pravzaprav edini otrok.

Po osnovni šoli sem enkrat vprašal gospodarja, če mi misli dati kdaj v življenju kaj zapisati. Da če ne, potem bom šel v službo. Tako me je udaril, da sem poletel prek mize. Takrat sem vedel, da tu za mene ni prihodnosti. Zato sem šel k mami v Slovenj Gradec, in ji povedal o svoji nameri. En brat je že delal v tovarni Meril Slovenj Gradec in mi je uredil razgovor pri direktorju. Direktor je imel pomisleke da sem mlad, a je videl da sem močan. Leta 1962 je bilo to, na jesen.

Potem se vam je življenje izboljšalo?

Že za prvo plačo sem si kupil kolo, Premis, prej sem hodil v službo peš. Se še spomnim, da je kolo stalo 23 dinarjev, jaz pa sem dobil plače 19 dinarjev. Tako sem bil srečen. Takrat sem še stanoval na kmetiji, seveda sem moral po službi »fejst delat«, da sem vse nadoknadil. Potem pa sem se odselil. V bistvu me je gospodar nagnal, češ da moram delati cel dan doma, če ne, naj grem. Nato sem stanoval pri prijatelju, od tam sem šel stanovat na Legen, tu, kjer zdaj živim, tu kjer je moj dom, je enajsta selitev.

Kako je pravzaprav prišlo do selitve v Gaberke? Imeli ste službo in stanovanje v Slovenj Gradcu.

Moj brat Niko je živel v Gaberkah. Enkrat sva se srečala v Slovenj Gradcu in me je povabil živeti k njemu. Rekel je, da bi lahko delal na rudniku, tako smo takrat rekli Premogovniku. Jaz sem takrat delal v tovarni Meril pa še v železarni Ravne, honorarno. Takrat sem si že kupil motor. Na rudniku sem takoj dobil službo, stanoval sem pri bratu in mu pomagal pri gradnji hiše.

Spomnim se vas, ko ste delali v tovarni usnja, ste vozili služben avto, ali nekaj takega?

Do leta 1967 sem delal na rudniku, nato sem moral v vojsko, v Makedonijo. Leta 1969 ob vrnitvi iz vojske sem se namesto, da bi se vrnil na rudnik, zaposlil v Tovarni usnja Šoštanj, kot šofer. No, nekaj mesecev sem res delal v lužarni, težko delo je tam, nato pa so me vzeli v tovarniški avtopark, vozil sem kombi. Samo nekaj časa, nato sem šel na osebni avto, vozil sem direktorja. Ja, pa vmes sem bil nekaj časa oskrbnik Andrejevega doma na Slemenu. Tam so stanovali delavci iz Bosne in sem jih ravno tako vozil gor in dol ter upravljal z domom. Ker sem že imel družino, se je to moje delo po enem letu zaključilo.

Družina je prišla po letu 1970.

Tako je. V Gaberkah sem spoznal svojo bodočo ženo Cvetko, ki je doma iz Velunje. Poročila sva se leta 1971.

V tovarni usnja sem bil do leta 1987, nato sem šel delat na Surovino. Tja je odšel moj direktor, Rebernak Jože in je hotel mene zraven. Vmes sem ob delu naredil komercialno šolo. Tam sem dočakal upokojitev. Leta 1994 sem se invalidsko upokojil.

Pestro, mestoma kar kruto življenje pa so zaznamovale tudi prometne nesreče.

Zelo hudo prometno nesreči sem imel leta 1990, ko sem vozil direktorja Surovine Celje in mojega direktorja. Vračali smo se iz Beograda. Naletel sem na kolo od tovarnjaka, ki je očitno izpadlo z vozila in obležalo na cesti. Večkrat smo se prevrnili, a nobenemu ni bilo nič. V zahvalo za srečo, sem naredil kapelico v hiši. Imel sem pa še več nezgod, izredno smolo sem imel leta 2006. Takrat je zbolela žena, jaz pa sem imel kar dve prometni nesreči v desetih dneh. Bil sem brez avta, sam polomljen, ko bi najbolj potreboval mobilnost. To sem si izredno zapomnil.

Pravite, da je tale hiša vaša enajsta selitev. Verjetno sta jo zgradila skupaj z ženo.

Zemljišče je dobila žena. Graditi sva začela leta 1986, vselila sva se leta 1988. Že prej sva hotela in iskala papirje, ki so bili problem zaradi namembnosti zemljišča. A se je uredilo. Od leta 1971 do selitve pa sva bila hišnika v gasilskem domu.

Točno, veliko časa ste tudi v gasilskih vrstah.

Gasilec sem od leta 1958, ko sem postal izprašan gasilec v Radušah. H gasilstvu me je privabila družba. Nato sem bil gasilec v tovarni Meril, ob selitvi v Gaberke pa tako ali tako. Sem še danes zvest gasilstvu. Nimam kakšnih posebnih činov, a nekaj priznanj in diplom se je nabralo.

Nam zaupate kakšen dogodek?

Veliko je tega. Ko sem bil v gasilnem domu hišnik, sem bil vse, kar je bilo treba. Poveljnik, blagajnik, čistilka. Ker še ni bilo povsod telefonov, je bil za krajane v gasilnem domu. Seveda so morali pogovore plačati, tako sva bila z ženo zadolžena tudi za to. Pa mladinski plesi so bili in gasilske veselice. Imel sem tudi funkcije, bil sem v upravnem in nadzornem odboru. S terena pa dve smešni. Pri Naveršniku je gorelo in sem reševal psa. Klet je bila blizu, pa sem hotel rešiti še kakšen sod, da se odžejamo. Žal sem rešil sod s kisom..., v Ravnah pa se je udril strop takoj za tem, ko sem iz hleva rešil še zadnjega prašička, tam pa je šlo za las.

Foto: Dejan Tonkli

Foto: Dejan Tonkli

Kaj vam pomeni gasilstvo?

Kot gasilec čutiš odgovornost, dolžnost. Če si v uniformi, ni važno ali je delovna ali paradna, ni nobene razlike, pripaden si temu, kar si. Ko si poklican v gasilske vrste, si odgovoren. Do življenja drugih in do njihovega imetja.

Kot neutrudnega delavca vas poznamo tudi v drugih dejavnostih.

Res sem poln energije, ne zmanjka mi idej, še ko sem najbolj utrujen, glava dela. Rad tudi kaj na hec obrnem in naredim. Enkrat smo naredili petnajst »klad«, tako se reče, ko pelješ neporočenemu fantu leseno žensko. Iz takih projektov je nastal pustni komite. To je bilo bolj neformalno združenje PKG, leta 1987 smo nato naredili večji odbor in registrirali društvo, ki ga je vodil Peter Rezman.

So to začetki gaberške Kulturnice, ki jo vodite že od leta 2000?

Tako je. Iz pustnega komiteja je zrastle formalno združenje, ki skrbi za različno dogajanje v kraju. Ime Kulturnica je padlo v odboru, ko ga je vodil Peter Rezman. Leta 1994 smo imeli prve kravje dirke, edinstvena prireditve, ki je nastala po moji ideji, oziroma sem nekaj podobnega videl na tuji tv. Ideja je bila vseč članom Kulturnice, zato smo se lotili dela. Dvakrat so bile na mestu starega gasilskega doma, ker pa je bila prireditev izredno odmevna, smo jo prestavili na Cvenkov travnik. Popestrili smo jo s konjskim galopom. Prireditve je tekla vse do leta 2004. Ko bi morala biti enajstič, je odpadla zaradi slabega vremena, nato pa je bil projekt ustavljen zaradi gospe Lee Mueller, ki je smatrala, da je tekmovalje krav mučenje.

Ja, se spomnim polemike okoli tega. A Kulturnica počne še marsikaj drugega.

Seveda. Pripravimo prireditve za kulturni praznik, obeležimo Pust, organiziramo potopisna predavanja, delavnice, izdelovanje rož. Skrbimo, da se ohranja naše izročilo. Članov je 156. Snemamo tudi filme o delu na podeželju, kot je Od moke do kruha...letos smo posneli še drug del filma Od zemlje do klasa. Načrtujemo še prikaz mletja pšenice. Pa Kolovratovanje in Zgodba lanenega prtiča. Posnetke smo že, pa še jih bomo predvajali v filmskih večerih v gasilskem domu v Gaberkah. V okviru Kulturnice deluje tudi vokalna zasedba Gaberški cvet. Marsikak nastop je za njimi. Tudi Božiček pride, v torek bo (je bil) pod gabrskim kozolcem. Pa tudi na dom gre. Uredili smo tudi Gozdno učno pot, ki vodi od cerkve do kozolca. Dolga je 80 metrov, na tem majhnem prostoru je 28 različnih dreves, lepo je označena in dobro obiskana.

Zelo odmeven in obsežen je bil vaš projekt srečanja preseljenih iz Škal, Družmirja, Prelog...

Ja, kot vemo je naša dolina precej spremenjena, zaradi izkopavanja premoga. Številne družine so se preselile. Ideja srečanja teh družin je

bila pogojena s preselitvijo Lesjakovega kozolca, ki bi se sicer porušil, na mesto, kjer je nekoč stal gasilski dom. Leta 2005 smo se povezali s premogovnikom. Takratnemu direktorju Drvariču je bila ideja vseč, člani Kulturnice in krajanji smo preselili kozolec in mu dali nekaj vsebin. Leta 2007 smo na mojo pobudo organizirali prvo srečanje preseljenih. Premogovnik je financiral tudi maketo, ki kaže naše kraje v šestdesetih letih prejšnjega stoletja. Medtem smo evidentirali preseljene, kar 550 jih je, njihove domačije smo tudi slikovno obdelali, tako je nastala obsežna arhiva. Pomagali so mnogi...Damijan Kljajič, Premogovnik in Aleksander Grudnik, ki je res veliko naredil. Žal srečanj zaradi pomanjkanja denarja ni več. Kulturnica ne zmore sama financirati, premogovnik ne pomaga več, celo nekaj so ostali dolžni. Žal mi je zaradi ljudi, ki so radi prišli.

Za idejo ste bili tudi nagrajeni.

Ja, leta 2009 sem dobil občinsko plaketo.

Vaše življenje so zaznamovali tudi drugi zanimivi dogodki.

Res, ko takole pomislim....Zelo žalosten spomin imam na reševanje otrok iz avtobusa, ki ga je v Penku leta 1970 zadel vlak. Trideset otrok je bilo na njem, sedem ranjenih, vsi reševalci so bili na aktivnostih, pa mi je direktor naročil naj grem pomagat, ker je tovarna usnja imela vozilo s katerim bi lahko vozili ranjene. Podrl sem sedeže osebnega vozila, vzel odeje in šel pomagat. Dve furi otrok sem peljal v ZD Velenje in eno v Slovenj Gradec. Deklico, ki ji je cev prebila telo, sem prenesel s sedežem vred, kar iztrgal sem sedež iz tal. Bila je še pri zavesti in je klicala mamo. Žal je ta deklica umrla. To mi je ostalo...nekaj grenkega, pa to, da sem dobil za to državno priznanje, ki so mi ga v tovarni zamolčali. Vem kdo je bil in mi je za priznanje vseeno, a ostane grenak priokus.Še enkrat sem reševal otroka, a se je vse dobro končalo. Ko sem vodil zapornike iz celjskih zaporov na delo v tovarno usnja, sem pri kamnolomu v Pirešici, opazil otroka v vodi. Takoj sem ustavil avto in ga rešil ter seveda tudi odpeljal domov na bližnjo kmetijo. To je bil lep konec.

Zapornike ste vozili? Kako to?

Ja, zaporniki so hodili na delo v tovarno, jaz sem šel ponje in jih peljal po delu nazaj v zapor. Tudi s te vožnje mi je ostal spomin. Ko smo se enkrat ob dveh vračali v Celje, mi je eden izmed zapornikov potisnil nož na vrat (včasih ni bilo paznikov zraven, včasih pa) in zahteval da ga izpustim. Pri Vinski gori je bilo to. Bilo me je strah, a sem ga vseeno prepričeval, da ne bo nič rešil s tem. Tudi drugi zaporniki so mu prigovarjali, da nima smisla. Na koncu se je razjokal in seveda umaknil nož. To je bilo okoli leta 1975.

Pa tudi družini Anžej ste pomagali, kolikor se spomnim, ko jim je pogorela hiša?

Aja, res je, pozabil sem omeniti Anžjevo hišo. Leta 2011 je gorelo pri Anžjevih, gospa je ostala brez vsega, samo kar je imela na sebi. Šel sem jo pozdravit in se zarekel, da jim bom pomagal. Sklical sem izredno sejo Kulturnice, člani so bili zato, da pomagamo. Takoj sem šel osebno v akcijo in res našel sponzorje, oziroma izvajalce, naše obrtnike in firme, Franc Sovič, Krevzel, Cigrad, Jezernik, Muminović, Kovač, Keramika, Jager...vsak je naredil nekaj iz svoje dejavnosti. Pomagal je tudi Rdeči križ Velenje, pa Občina Šoštanj pa še drugi, vsak kolikor je lahko. Člani Kulturnice pa smo čistili in fizično pomagali. V dobrih treh mesecih je bila hiša renovirana, s fasado... Vesel sem, da smo rešili stisko družine Anžej, ki se mi je zahvalila s plaketo.

Družino ves čas omenjate, vam veliko pomeni najbrž?

Z ženo Cvetko imava sina Simona in hči Lidijo. Imava tudi pet vnukov. Sin z družino je ostal doma in se zelo dobro razumemo. Družina mi je vedno pomagala mi pri uresničevanju mojih idej.

Čas ni naklonjen prostovoljstvu in skupnemu delu zastoni.

Vedno so problem finance, Včasih je res bilo lažje kaj organizirati. Ta tempo življenja nas je razbil, razdvojil. Včasih smo veliko udarniško

Foto: Dejan Tonkli

delali, v Gaberkah ni hiše, da jaz ne bi udarniško delal, vodovoda, da ne bi pomagal kopat, ceste, da je ne bi posipal. Pa ni bilo težko. Zdaj se ljudje zapirajo vase, mladi niti ne pozdravijo, vsi gledajo v telefone, osebni stiki so se povsem izgubili. Žal. Predvsem pa me moti, da ljudi niti na prireditve več ni. Vemo koliko je dela s kakšno prireditvijo, želiš ljudem kaj dati, pa jih niti blizu ni.

Kot družaben človek imate najbrž veliko prijateljev.

Prijateljev imam veliko. Prijateljstvo mi veliko pomeni, pomeni mi zaupanje. Dober prijatelj te razbremeni.

So bratje še živi?

Žal je eden umrl, dva sta v Nemčiji, a enkrat letno se dobimo.

Ste si kdaj zaželeli vrnitve v mladost, da bi kaj spremenili, drugače naredili?

Moje življenje je bilo v mladosti strašno težko, ne želim si nazaj, v mladost sploh ne. To kar imam zdaj, moj enajsti dom, mi pomeni srečo. Želim si, da bi mi Bog namenil še leta zdravja, da bi ga namenil vsej moji družini. Moja mladost je bila težka, zato sem želel svojim otrokom omogočiti drugačno življenje. Tudi ne iščem prepira med ljudmi. Kadar pride kakšen slab dan, grem za pol ure v gozd, da si spravim slabe misli iz glave.

Ste na kaj še posebej ponosni?

Haha, vesel sem, da se je marsikaj, kar sem hotel narediti, tudi naredilo. Zadnja leta pa sem posebej ponosen, da sem Božiček. Pridem tudi na dom. Kar s kočijo.

Bi še kaj dodali za bralce Lista?

Nič drugega kot to, da si je treba vedno želeli in tudi upati. In biti dober do ljudi. V letu 2015 pa vsem zdravja in sreče, da bi se prav vsak na tem svetu vsak dan vsaj enkrat nasmejaj.

MAG. MILOJKA B. KOMPREG

Foto: Dejan Tonkli

Šoštanj praznično obarvan

Pričetek adventa, predbožičnega časa polnega pričakovanj in toplote, v Šoštanju vsako leto počastijo z dvigom adventnih venčkov nad Trgom bratov Mravljakov.

Foto: arhiv Občine

Osem adventnih venčkov, vsak predstavlja eno od podružničnih cerkev šoštanske župnije, so dvignili nad trg. Obredno slovesnost je opravil naddekan monsignor Jože Pribožič.

Zbrane je nagovoril šoštanjski župan Darko Menih, ki je v svojem govoru izpostavil socialne razlike, ki se v tem prazničnem času še posebej izražajo. »Starši stojijo pred policami v trgovinah in ne vedo, kaj bi kupili, drugi vedo, kaj njihovi otroci potrebujejo, a si tega ne morejo privoščiti,« je dejal župan in se tudi spomnil, kako veseli so bili, ko je bil še sam otrok, ko so jim dobri moške prinesli malenkosti, ki so jih res potrebovali. »Veliko bolj kot materialne, so pomembne nematerialne dobrine, ki jih lahko podarimo svojim otrokom,« je še dodal župan in za konec vsem zaželel vse dobro v tem adventnem času.

Foto: arhiv Občine

Dogodek so popestrili člani Mešane pevskega zbora Svoboda Šoštanj, zbrane pa je v imenu organizatorjev, Turistično olepševalnega društva Šoštanj nagovoril Peter Radoja, ki je poudaril dolgoletno tradicijo šoštanskih društev in obiskovalce, predvsem otroke, razveselil z informacijo, da se je Miklavž tudi letos odzval njihovem vabilu in prihaja v Šoštanj v petek.

TJAŠA REHAR

Katarinin sejem

Iz nekdanjega, ki je veljal za sejem, na katerem so ponujali predvsem usnje, je šoštanjski Katarinin sejem prerasel v sejem domače obrti in izdelkov.

Nekdanji pridih mu daje lokacija – ploščad pred Muzejem usnjarstva na Slovenskem, ki ta dan nudi tudi brezplačen ogled. Prav v teh dneh je muzej praznoval peto obletnico delovanja.

Foto: arhiv Občine

Številni razstavljalci in obiskovalci, dobro obložene stojnice društev, predvsem pa dobro razpoloženje so zaščitni znaki vseh šoštanskih sejmov. Niti tokratni ni bil izjema.

Domači kozmetični pripomočki, darilca in seveda adventnemu času primerni izdelki so imeli tokrat največ prostora na stojnicah.

Prič se je na sejmu s svojo stojnico predstavilo Medgeneracijsko središče Šoštanj. V petih mesecih so obiskovalci središča ustvarili številne zanimive, lepe in kvalitetne izdelke v delavnicah, potekala pa je tudi akcija z naslovoma Povežimo se s šali dobrotelnosti - spletili so jih več kot sto.

Foto: arhiv Občine

Kot je že v navadi, je bila tudi tokrat največja gneča pred stojnicami turističnih društev Pristave in Lajše.

K dobremu vzdušju na sejmu vsako leto veliko pripomorejo tudi sodelujoči v kulturnem programu. V soboto so se predstavile pevke iz Raven Planike, Mešani pevski zbor Društva upokojencev Šoštanj, Folklorna skupina Oglarji in Pihalni orkester Zarja.

Zbrane sta pozdravila župan Občine Šoštanj Darko Menih, ki se je zahvalil vsem nastopajočim in razstavljalcem, in podžupan Občine Šoštanj Viki Drev.

Župan je v svojem nagovoru orisal zgodovino šoštanskih sejmov. V preteklosti so se stojnice razprostirale vse od železniške postaje do današnjega Trga bratov Mravljakov. Prav tako je župan opozoril na bo-

gato usnjarsko tradicijo, letos namreč mineva že 226 let, odkar je bila v Šoštanju leta 1788 ustanovljena Vošnjakova usnjarna in je v naslednjih stotih letih prerasla v največjo tovarno usnja na Balkanu. Med obema vojnama je v povprečju zaposlovala 380 delavcev, leta 1974 pa je postala TOZD Industrije usnja Vrhnika. Kot posledico sanacije so šoštanjsko tovarno leta 1999 zaprli. Spomin na uspešna leta delovanja Tovarne usnja Šoštanj je med šoštanjčani še vedno živ, zato je pri njih tako zelo cenjen trajen spomin na generacije šoštanjskih usnarjev, ki je upodobljen v Muzeju usnarstva na Slovenskem.

V prostore Muzeja usnarstva jih je povabil Miran Aplinc, Peter Radoja, predsednik Turistično olepševalnega društva Šoštanj, pa na decembrske dogodke, med drugim na prihod Miklavža, ki se je tudi letos odzval njihovem vabilu in v Šoštanj pride v petek.

TJAŠA REHAR

Mrzlo, a prijetno

Osmi božično-novoletni sejem v Šoštanju je najbolj zaznamoval prihod Božička. Navdušeno so ga pozdravili otroci, zagotovili jim je, da ve, da so bili vse leto pridni in jih nato tudi obdaril s sladkimi pozornostmi.

Foto: arhiv Občine

Sicer so se na več kot dvajsetih stojnicah predstavili različni razstavljalci. Veliko zanimanja je bilo za nakit in druge unikatne izdelke. Obiskovalci so se radi ustavili tudi na stojnici s knjigami, ki so bile na voljo po res dostopnih cenah. Za mrzle zimske dni so bili dobrodošli copati in drugi izdelki iz filca, pletene kape, šali in podobno, manj pa je bilo tokrat kulinarične ponudbe.

Zbrane je kot vedno pozdravil župan Občine Šoštanj in jim ob tej priložnosti tudi zaželel vse dobro v prihodnjem letu ter mir in toplino ob prihajajočih praznikih.

TJAŠA REHAR

Vrnitev domov

Zakonca Fras sta se za stalno vrnila iz Nemčije v Lokovico

Da ljudje le nismo tako odtujeni drug od drugega, da nam je še vedno mar za soseda, znanca, prijatelja, dokazuje nedavni dogodek v Lokovici. Sosedje, skupaj s sorodniki, so se zbrali v soboto 20. decembra popoldan, da izrečejo dobrodošlico Ivici in Milanu Fras, ki sta se po večdesetletnih dela v Nemčiji vrnila domov. V Lokovici sta si namreč že pred leti zgradila hišo, ki je čakala njune upokojitve. Ta je končno nastopila ravno v tem božičnem času, zato nista več odlašala. Seveda nista slutila, da ju bo ob prihodu na domače dvorišče pričakala množica prijateljev, zato je bilo presenečenje popolno. Pobudnika prisrčne dobrodošlice sta bila sicer zakonca Marinka in Alojz Konovšek, njuna najbližja soseda, a vsak od prisotnih je dodal

svoje. Veselje Ivica in Milana je bilo resnično iskreno. Seveda, saj sreče ob vrnitvi v domači kraj ni mogoče primerjati z nobeno drugo srečo.

Sicer pa sta zakonca Ivica in Milan Fras tudi v letih dela in življenja v Remscheidu skrbno negovala slovensko besedo in vez z domovino. Njuna otroka, Mihael, rojen leta 1976 in Manuela, rojena leta 1982, sta obiskovala slovensko šolo, se družila s slovenskimi vrstniki in plesala folkloro pri SM Bled. Sin si je ves čas želel vrniti se v Slovenijo, kar je pred desetimi leti tudi storil. S tem je hiša, ki sta jo medtem Ivica in Milan dokončala v Lokovici, postala dom.

Foto: arhiv

V njega sta se zdaj vrnila tudi onadva, po uspešni karieri v nemških podjetjih. Gospod Fras, ki je sicer doma v Negovi (dobro je poznal Ivana Krambergerja, s katerim se je družil tudi v Nemčiji in njegovega očeta, ki je bil tudi inovator), je šel v Nemčijo leta 1968 in se najprej zaposlil v tovarni vrtnalnih strojev in stroji za obdelovanje lesa. Tam je delal do konca leta 1972, nato še tiri leta v tovarni z mesnimi pripomočki. Za tem se je zaposlil v tovarni s tračnimi žagami za les, kjer je delal polnih 39 let. Kar 21 let je bil mojster in iskan strokovnjak na svojem področju. Tudi zato je iz rok sedanjega direktorja in lastnika ob odhodu domov prejel izredno osebno in zahvalno pismo, kjer so v zvezi z njegovim delom omenjeni mnogi presežki. Ni ga strah, da bi mu bilo dolg čas v Sloveniji, že leta je član LD Velunja, čakajo pa ga tudi drugi izzivi.

Ravno tako je z njegovo ženo Ivico, rojeno Ledinek, ki je v Nemčijo odšla preko velenjskega Gorenja in se leta 1968 zaposlila v Quelle. Po enem letu se je morala odločiti ali ostati, ali oditi domov in prevladalo je prvo. Pogoj za zaposlitev je bilo stanovanje in oboje je našla pri firmi Veiland, kjer je delala nato polnih 45 let. Na začetku je stanovala v samskem domu, med samimi Špankami, s katerimi se je odlično razumela, naučila se je njihovega jezika, nemško je znala že prej. Potem, ko sta se spoznala z Milanom, sta se tudi poročila leta 1974, saj je bila pogoj za stanovanje poroka. No, pa se nista poročila samo zaradi stanovanja, kar dokazujejo leta skupnega življenja in ustvarjanja, ki jih bosta nadaljevala v skupnih dejavnostih doma. »Pogrešala sem obiske pri prijateljicah, klepet, tega je v tujini vedno manj«, se spomni bivanja v Nemčiji, kjer sta sicer imela veliko prijateljev, a so se tudi ti v glavnem vrnili v Slovenijo. Včasih je bilo več druženja, Slovenci so imeli svoje gostilne, klube, mladi pa se družijo na drugačen način. Zato bo domače okolje zagotovo tisto, ki bo zaokroževalo polno in bogato življenje Ivica in Milana Fras.

MAG. MILOJKA B. KOMPREJ

Zaključek KŠD Vulkan

Letošnje leto je bilo za KŠD Vulkan aktivno, zabavno, produktivno, družabno in predvsem zelo uspešno.

Pričeli smo ga s tradicionalnim zimskim Štefovim pohodom na Smrekovec in ga zaradi žleda ponovili spomladi. Imeli smo uspešen občni zbor. Na Florjanovo pa so naši mladi fantje po vasi zbirali jajca in nam kasneje pripravili zabaven piknik. Pomagali smo pri organizaciji materinskega dneva, sodelovali smo pri čistilnih in delovnih akcijah. Na kuharski delavnici smo se naučili kuhati pomladne jedi z velikonočnim pridihom, na kreativni delavnici pa smo si naredili lepe velikonočne dekoracije. Pred 1. majem

smo postavili mlaj. V poletje smo zakorakali z izletom na prekrasno Krnsko jezero, veliko smo se družili na igrišču, ki je letos dobilo nove lesene klopi. Organizacija tridnevnega športnega vikenda 2014 je bila popolni uspeh. Očistili smo planinske poti po razdejanju, ki ga je za seboj pustil februarjski žled. Jeseni smo prehodili prvo tretjino Belih Vod, kožuhalimo smo koruzo, pekli kostanj in položili tlakovce na ruskem kegljišču. Z decembrom nas je obiskal Miklavž, otroci so ustvarjali v božičnem vzdušju, na kreativni delavnici pa smo si naredili adventne venčke.

Foto: arhiv društva

Ponosni smo na svoje opravljeno delo in dosežke. Vsega tega pa seveda ne bi mogli doseči brez pomoči svojih zvestih in pridnih članov. V zahvalo za njihov trud in nesebično pomoč je KŠD Vulkan v soboto, 6.12.2014 organiziralo tradicionalno zaključno zabavo z bowlingom v Celju, ki mu je sledila večerja s plesom na Gomilskem. Ob 14.30 smo se z avtobusom odpeljali v Celje, kjer smo v zabavnem vzdušju podirali kegle, da se je kar kadilo. Dve uri sta res prehitro minili. Nato smo se odpeljali na Gomilsko, v gostilno Gomlanka, kjer nas je čakala okusna večerja, dobra pijača in zabavna glasba. Večer se je razvil v najboljšo zabavo doslej. Pozdraviti nas je prišel tudi Miklavž s svojimi, tokrat zelo zapeljivimi spremljevalkami. Ni manjkalo smeha, družabnih iger in predvsem plesa. Ko je ura odbila polnoč, smo se, čeprav neradi, odpravili proti domu. Vsi smo bili zelo zadovoljni in prijetno utrujeni. KŠD Vulkan pa se še enkrat zahvaljuje vsem članom, ki so s svojo nesebično pomočjo pripomogli, da smo letošnje leto tako uspešno zaključili.

KŠD VULKAN BELE VODE

Uspešno delovanje Kulturnega društva Ivana Napotnika Zavodnje v leto 2014

KUD Zavodnje je v maju organiziralo šmarnice, kjer so potekale v župnišču v Zavodnjah pod vodstvom Andreje Osterc. Udeležili so se jih tako mladi in starejši. Imeli so se zelo lepo, predvsem so bili otroci navdušeni zaradi druženja.

24.5.2014 smo organizirali izlet na Brezje, bilo je praznovanje 200-letnice upodobitve milostne Marije Pomagaj. Del poti smo se udeležili kar peš od Otoč do same prireditve. Na ta način smo si ogledali in spoznali okoliške kraje ter pokrajino. Spremljalo nas je čudovito vreme in predvsem dobro razpoloženje.

6.6.2014 se je na željo nekaterih članov društvo udeležilo baletne predstave Kopelija v opernem gledališču v Ljubljani, trajala je dve uri, doživeli smo lep poletni večer ob glasbi in plesu skladatelja Lea De Libesa. Zelo lep vtis je na nas naredila popolnoma obnovljena operna hiša. Tudi v prihodnje bomo še organizirali različne predstave, opere, baleta ali iger.

23.08.2014 je Kulturno društvo Ivan Napotnik organiziralo enodnevni izlet po dolini Soči. Najprej smo se z avtobusom odpeljali proti Celovcu. Postanek smo imeli ob Vrbskem jezeru. Nato smo se peljali do Trbiža, kjer smo se z gondolo peljali do sv. Višarjev, ko smo se vračali iz Višarjev smo se vkrcali na avtobus, nato smo se še ustavili na tržnici Ponteroso. Iz Ponterosa smo nadaljevali proti Sloveniji, kjer smo se ustavili v Klužah, tukaj smo si ogledali muzej prve svetovne. Nato smo

se odpeljali po prečudoviti dolini Soče. Nato smo naredili postanek na Mostu na Soči, tukaj smo se vkrcali na ladjo Lucija in se popeljali po reki Soči. Vrnili smo se proti večeru. Vreme nam ni bilo naklonjeno, saj je bilo megleno in deževno, kljub temu smo se imeli zelo lepo, saj je bilo razpoloženje dobro in družba prijetna.

V nedeljo, 9.11.2014, je bilo popoldne v Zavodnjah veselo, saj je Kulturno društvo Ivana Napotnika organiziralo že 3. Koncert domače glasbe. Ob 15. uri je bila dvorana že polna poslušalcev. Predstavilo se nam je šest narodnozabavnih ansamblov. Vzdušje v dvorani je bilo veselo, poslušalci niso bili ravnodušni in ni manjkalo pohval za samo prireditve. KUD Zavodnje se zahvaljuje vsem nastopajočim, Blažu Ročniku ter voditeljicama programa Mateji Kavšak in Doroteji Venti; in seveda vsem, ki so dvorano pripravili za nastop in vsem obiskovalcem prireditve.

DARKO VUČINA
ODBOR KUD ZAVODNJE

V Belih Vodah je bil Miklavžev vikend zelo živahen

Kot bi bilo včeraj, se še vsi spominjamo, kako smo kot otroci na predvečer godu Svetega Miklavža nastavili skledo in šli zgodaj v posteljo, da bi bilo jutro kar najhitreje tu.

Foto: arhiv društva

Medtem, ko smo počasi tonili v spanec, so bile naše male glavice polne skrbi. Kaj pa, če ga letos ne bo? Sem bil dovolj priden? Pa vendar nas dobri mož ni nikoli razočaral. Naslednje jutro je bilo vedno sladko in polno veselja.

Letos pa je KŠD Vulkan Bele Vode uspelo prepričati svetega Miklavža, da je otroke v Belih Vodah obiskal kar na domu. Prepričani smo namreč, da so bili v tem letu vsi zelo pridni in si to posebno čast tudi zaslužijo. V petek zvečer je v spremstvu svojih zvestih pomočnikov, hudobnih parkeljnov in prijaznega angelčka, otrokom delil darila, modre besede in nasvete, ki jih je vredno upoštevati.

Otroci so ga nestrpnost pričakovali, ko pa je končno le potrkal tudi na njihova vrata, so mali srčki vztrepotali od navdušenja, pomešanega s kančkom strahu pred hudobnimi parkeljmi. Vstopil je, jih nagovoril s svojim prijaznim glasom, malo povprašal o tem, ali so bili pridni, nato pa s pomočjo svojih pomočnikov razdelil darila in šibe, ki pa so bile bolj simboličnega pomena. Žal je bila noč, namenjena Miklavževemu obisku kratka, pridnih otrok pa veliko, zato se ni smel nikjer dolgo zadržati. Poslovil se je z obljubo, da se vrne prihodnje leto, otroci pa so mu s sijočimi očmi in nasmejanimi obrazki v slovo glasno obljubljali, da bodo naslednje leto še bolj pridni.

To pa so lahko dokazali že v nedeljo 7.12.2014, ko je društvo Vulkan organiziralo otroško božično ustvarjalno delavnico. Vodili sta jo naši članici Saša Blatnik in Urška Goličnik. Odzvalo se je lepo število otrok, ki

so želeli pusto nedeljsko popoldne preživeti v družbi svojih sovrstnikov in skupaj z njimi ustvarjati. Z navdušenjem so izdelovali pristrčne božičke, ki so jih narisali na bukova polena in jih kasneje odnesli domov. Da pa otroška domišljija ne pozna meja, se je izkazalo tudi pri izdelavi različnih okraskov in novoletnih voščilnic. Po treh urah, ki so minile, kot bi trenil, so nastale prave male umetnine, na katere so lahko naši mladi člani in njihovi starši zelo ponosni.

KŠD VULKAN BELE VODE

Miškolin in otroci na obisku v Vili Mayer

V Vili Mayer smo za otroke Vrtca Šoštanj pripravili vsakoletno praznično lutkovno predstavo. Tokrat smo na Mini lutkovnem odru v treh dopoldnevih, od 10. do 12. decembra 2014, in v šestih uprizoritvah izvajali predstavo z naslovom Miškolinov božič, v izvedbi Vanje Kretič.

Otroci Vrtca Šoštanj na obisku pri Miškolinu v Vili Mayer. Foto: V. M.

Predstavo si je ogledalo okrog 240 otrok, tudi otroci iz Topolšice in Gaberk. Miškolin je mišek, ki ga otroci poznajo že iz prejšnjih predstav v vili. Tokrat je otrokom pripovedoval o svojih prazničnih doživetjih in spominih na prejšnje prebivalce vile, družino Mayer. Otroke je Miškolin pogostil z domačimi piškoti, ki jih je spekel po receptu gospe Mayer. Po lutkovni predstavi pa so se otroci igrali z igračami iz starih časov v igralnici na podstrešju vile.

V. M.

Dobri mož v Zavodnjah

Tako kot vsako leto prej je tudi nas obiskal sv. Miklavž s spremstvom: s sabo je imel res strašne parkeljne in nežnega angelčka.

Foto: Darko Vučina

Otroci in njihovi starši so ga pričakali v petek zvečer pred domom krajanov. Tudi letos se je zbralo veliko otrok in odraslih. Otroci so z njim zapeli, molili in se razveselili drobnih daril. Zahvaljujemo se Kulturnemu društvu Ivana Napotnika Zavodnje in krajevni skupnosti Zavodnje za sodelovanje in pripravo sprejema.

ODBOR KUD ZAVODNJE

Miklavž pri telovadbi

Udeleženske jutranje telovadbe po metodi 1000 gibov smo bile zelo vztrajne in pridne v letu 2014.

Foto: Darko Vučina

Zato nas je obiskal in obdaril ter razveselil sv. Miklavž že v četrtek, četrtega decembra.

ZDENKA URŠNIK

Ko murenčki postanejo medvedki in čebelice

Preteklo leto smo bili najmlajši, a najštevilčnejši vod v rodu. Pripravniske, modro – kariraste, rutice smo zamenjali za rumene in postali pravi taborniki.

Foto: arhiv

Murenčki ste nam rekli. Naša himna, » Mur, mur, mur, murenčki, ...« je odmevala na vsakem taborniškem sestanku. Pogumni in samostojni, kot se za prave tabornike spodobi, smo preživeli tri dni zimovanja na Slemenu in pet nepozabnih dni taborjenja v Ribnem.

Po več kot uspešnem preteklem taborniškem letu smo vest o tem, kako se imamo taborniki fajn in kaj lepega vse počnemo, zelo razširili med sošolci. Aja, letos smo postali čisto pravi šolarji, ki z veliko torbo hodimo v veliko šolo. Zares dobro reklamo smo naredili, saj smo spet najštevilčnejši vod. Tako veliki smo, da imamo celo dve vodnici in obe sta zelo ponosni, da sta naši vodnici. Ena ima modro rutico, druga pa vijolično. Tista, z modro rutico, je popotnica, vijolična rutica pa pripada grči. Ime jima je Tjaša in Jerneja. Vi pa ugotovite katera rutica pripada kateri vodnici. Mi smo se to že naučili.

Se pa bomo letos naučili še veliko novega. Najbolj si želimo postaviti šotor, v katerega bi se ulegli in si prepevali našo novo taborniško himno, »Rad medvedek se smeji, brunda, brundada, ...«. Nova himna je samo ena izmed novosti, ki se nam obetajo. Dobili bomo nove rutice – rdeče, z rumeno obrobo, ki jih bomo ponosno nosili štiri leta. Tudi na tekmovanje bomo šli – z avtobusom. Pa še in še zanimivih dogodivščin nas čaka.

Za danes naj bo dovolj. Kmalu se vam spet oglasimo, da vam pove- mo kaj novega smo se naučili in kje vse smo bili. Prav lepo pozdravljamo naše bivše člane, ki so še vedno murenčki in jim sporočamo, da se naj imajo z novimi prijatelji in z novo super fajn vodnico nadvse lepo. En taborniški pozdrav, »Z naravo k boljšemu človeku«, vam vzklikamo Medvedki in Slončki

JERNEJA VIDEMŠEK

Kako se pravilno predstavimo nepremičninskemu trgu?

Ker sem radovedna in poslovno zvedava, se velikokrat zapodim med nepremičninske oglase. Nakup, prodaja, najem, itd...

Ob pogledu na neizmerno veliko količino nepremičninske ponudbe, lahko v njih razberem polno zavajajočih, nepristnih ter nepriljubljenih oglasov.

Prav je, da ste kot kupec, prodajalec in najemodajalec na to opozorjeni. Nekateri oglasi se prodajajo in pojavljajo na spletu dalj časa, skoraj leto ali več. Razlogov za tak »obstoje na spletnih oglasih« je veliko. Imajo previsoko ceno, so neatraktivna, so na neprimerni lokaciji, predvsem pa so to tiste vrste nepremičnin, ki bi lahko z malo olepšanja in nekaj »šminke« bila prodana hitro in učinkovito, mogoče tudi za večjo vrednost.

KAKO PRODATI / ODDATI NEPREMIČNINO?

Na spletnih portalih najdemo različne ponudbe. Nekatere so lepe, nove, nekatere dotrajane a vzdrževane, nekatere potrebne velike prenovne in čiščenja.

Ko se lastnik nepremičnine odloči za prodajo oziroma oddajo, je navadno njegov cilj pri tem, da jo proda hitro in za dobro ceno. Njegova pričakovanja so navadno višja od realne vrednosti, še posebno takrat, ko je emocionalno vezan nanjo. Tudi če to ni oziroma, če v njej ne prebiva, želi prodati nepremičnino hitro in skuša zanjo dobiti najbolj ugodno vrednost.

Na nepremičninskem trgu se trenutno ne tre veliko kupcev, zaradi tega moramo biti še posebej previdni pri oglaševanju naše nepremičnine in temu posvetiti več truda in pozornosti. S tem bomo konkurenčni, povečali bomo verjetnost, hitrost in vrednostno učinkovitost prodaje.

Več pozornosti, tu mislim predvsem na ekipo strokovnjakov, ki vam bodo svetovali, kako se stvari lotiti na pameten način. Gre za pravo in dobro izbiro nepremičninske agencije, arhitekta, ki vam bo svetoval kako prostor olepšati z majhnimi, cenovno ugodnimi triki, da bo bolj privlačen za kupca in seveda dobrega fotografa, ki vam bo izdelal fotografije, ki bodo naredile dober prvi vtis.

Pomembno pa je predvsem to, da kupcev ne zavajamo in do njih ohranimo pravo mero lojalnosti.

Žal prevečkrat v nepremičninskih oglasih opazimo objekte, ki so zapuščeni, zanemarjeni, njihova okolica pa je zaraščena in neurejena. To je nekako še sprejemljivo, če razumemo, da lastnik v nepremičnini ne živi. Nikakor pa ni prav (in to je napaka večine), da na spletu ponujajo fotografije notranjosti objekta ali stanovanja, kjer so še vedno prisotni njihovi osebni predmeti, npr.:

- nepomita posoda v kuhinjskih pomivalnih koritih,
- fotografije prednikov in družinskih članov, razni gobelini in ostale neumetniški predmeti,
- ostanki hrane na kuhinjskih površinah,
- napol porabljene tube zobnih past ter zobne ščetke v kozarcih na katerih je vidna sled vodnega kamna,
- viseče brisače in ostale potrebščine za osebno higieno,
- objava fotografije na katerih družinski člani poležavajo na sedežnih garniturah,
- osebni barvni slog, ki se odraža na stenah stanovanj (npr.: kričeč barvni oplesk asimetričnih vzorcev)
- itd....

V tujini že dolgo več ne poznajo takšne metode prodaje. Tam se prodajalec oziroma nepremičninska agencija dobro pripravi za prodajo. V prvi vrsti najamejo servis in strokovno ekipo, ki stanovanje izprazni, »očisti« predhodnikove osebne predmete, prepleska in osveži. Šele ko so prostori pripravljeni, so lahko bodoči kupci in zainteresirani vabljeni na ogled. Očiščena in svetla nepremičnina išče nove lastnike. S tem prodaj-

alci dosežejo navadno višjo vrednost in hitrejšo prodajo.

V Sloveniji smo na tem področju zelo šibki. Torej, če želite nepremičnino »zares« prodati, ne bodite do nje apatični ampak raje razmišljajte in vložite energijo v to, kako jo narediti privlačnejšo. Včasih lahko z malo izvirnosti, dobro idejo prenovne in manjšim finančnim vložkom zagotovimo, da bo nepremičnina prodana po naših željah in pričakovanjih.

Neprimerna podoba dnevnice za obajvo v nepremičninskem oglasu. Vir: splet

Torej, deset splošnih nasvetov, ki vam bodo v pomoč:

1. najemite arhitekta ali dekoraterja (ki vam bo z dobro idejo cenovno ugodno olepšal prostor, izrisal tloris obstoječega stanja, da bo ponudba še privlačnejša in bolj pregledna kupcu),
2. uredite okolico in zunanjo podobo objekta (zasadite grmovnice, popravite ograje, pokosite travo, umaknite zabojnike za smeti itd...),
3. odstranite osebne predmete v interierju in staro navlako,
4. odstranite stare preproge (preproga zmanjša prostor) in odvečno pohištvo,
5. stanovanje prepleskajte s svežimi nevtralnimi toni barv in s tem osvetlite stanovanje,
6. odstranite stare zavese, tudi v kopalniških prostorih,
7. prikažite lepe detajle prostora (zelenje v lepih koritih, zanimiva svetilka, lep dekor...)
8. poskrbite za prijeten vonj v stanovanju,
9. najemite dobrega fotografa,
10. sodelujte z resnim in kvalitetnim, lokalnim nepremičninskim posrednikom.

KAKO KUPITI / NAJETI NEPREMIČNINO?

Čedalje pogostejša je uporaba izrazov v nepremičninskih oglasih kot so npr.: nadstandardno stanovanje, luksuzna hiša, vila, studio, stanovanja vila, itd... Pri večini je to pesek v oči, resnica ni niti približna nadstandardu ali luksuzu. Le malo se jih res lahko upravičeno oglašuje s temi izrazi.

Kot kupec ali bodoči najemnik bodite pozorni na pasti, ki vam jih podtikajo oglaševalci. Pozornost posvetite predvsem, razporeditvi prostorov v objektu oziroma v stanovanju. Tukaj moram opozoriti predvsem na to, da imajo starejša stanovanja bolj premišljeno in izkoriščeno postavitev tlorisov kot novejša.

V nekaterih primerih novih stanovanj srečamo ogromne kopalnice, v katerih je bila sprva načrtovana kotna kopalna kad, kasneje pa se tak prostor v nepremičnini prodaja s tuš kabino. Kar naenkrat smo s tem izgubili nekaj kvadratnih metrov prostora, ki bi ga lahko tudi drugače, bolj kvalitetno izkoristili.

Bodite pozorni tudi na komunikacijo med prostori, saj morajo biti spalni in dnevni deli stanovanj vsaj malo ločeni, za kvalitetnejše življenje v njih.

Pomembno je, da so dnevni prostori veliki, saj v njih preživimo največ časa, spalnica in kopalnica naj bosta po vaši meri oziroma manjši, otroška soba naj bo dovolj osvetljena, itd...

Preverite in pridobite si informacije o vzdrževanju objekta. Preglejte stanje objekta glede vlage in plesni, kajti ti dve težavi nam v prihodnosti lahko povzročijo velik strošek vzdrževanja.

Predvsem pa pri ogledu stanovanj in objektov upoštevajte svoje želje in način življenja.

ENERGETSKA IZKAZNICA

Prav je, da besedo ali dve namenim tudi aktualni novosti na trgu s nepremičninami.

S 1.1.2015 se na slovenskem nepremičninskem trgu uveljavlja nov zakon oziroma direktiva o Energetskih izkaznicah. To je javna listina s podatki o energetski učinkovitosti stavbe. Obvezna je pri prodaji in oddaji nepremičnin. Obvezna je tudi pri novogradnjah, ki potrebujejo uporabno dovoljenje.

Pridobiti si jo morajo lastniki oziroma prodajalci in najemodajalci sami, nikakor ni to naloga nepremičninskih agencij.

V kolikor pri prodaji ali oddaji nepremičnine ne pridobite energetske izkaznice vas lahko oglobijo. Prav tako se denarno kaznuje prodajalca oziroma najemodajalca, če nepremičnino oglašuje brez omenjene javne listine.

Trenutno imamo v Sloveniji približno 260 neodvisnih strokovnjakov za izdelavo energetske izkaznice. Nekaj jih je tudi v naši bližnji okolici, v Velenju.

Več informacij o izkaznici in o strokovnjakih si lahko pridobite na spletni strani: www.energetskaizkaznica.si

Na to temo je še precej odprtih vprašanj, tudi o neenotnosti vrednotenja (cene) izkaznic in pridobivanju soglasij v večstanovanjskih stavbah, itd...zaradi tega je pravilnik še v izdelavi.

Čista in dobra fotografija kuhinje, za objavo v nepremičninskem oglasu. Vir: splet

Vsekakor pa bo zakon potrebno upoštevati, saj nam to narekuje Evropska unija.

Namesto zaključka vam želim vse dobro pri nakupih, prodajah, najemu nepremičnin. Naj bodo vaše odločitve dobre in za pravo ceno.

ING.ARH. MATEJA KUMER

Napovednik

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
 silvestrovanje	sreda, 31.12. ob 18:00	Silvestrovanje v mestu z živo glasbo z ans. Vikend	Trg svobode	Krajevna skupnost Šoštanj
 razstava	četrtek, 1.1. do 31.1.	Razstava miniaturnega pohoštva Jane Mihelič	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
 sejem	ponedeljek, 5.1. od 10:00 do 18:00	Knjižni sejem	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
 bridge	ponedeljek, 5.1. od 18:00 do 22:00	Redni tedenski turnir	Ribiški dom ob šoštanjskem jezeru	Šaleški bridge klub
 razstava	torek, 6.1. do 31.1.	Razstava ob izidu knjige	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
 delavnica	torek, 6.1. ob 17:00	Torkova peta ustvarjalnica za otroke in odrasle	Vila Mayer	Medobčinska ZPM Velenje
 predavanje	torek, 6.1. ob 19:00	Konoplja naša vsakdanja	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
 rekreacija	sreda, 7.1. od 12:30 do 13:30	Drsanje	Drsališče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
 pravljice	četrtek, 8.1. ob 17:00	Pravljичne ure (Pedro Penizzotto: Deček brez sence Pripoveduje Marjetka Blatnik)	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
 planinstvo	sobota, 10.1.	Rogla – Osankarica - Pohod v spomin Pohorskemu bataljonu	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
 bridge	ponedeljek, 12.1. od 18:00 do 22:00	Redni tedenski turnir	Ribiški dom ob šoštanjskem jezeru	Šaleški bridge klub
 rekreacija	sreda, 14.1. od 12:30 do 13:30	Drsanje	Drsališče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
 pravljice	četrtek, 15.1. ob 17:00	Pravljичne ure (Mojiceja Podgoršek: Tina in Tine Pripoveduje Andreja Kolenc)	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
 koncert	četrtek, 15.1. ob 19:30	Koncert učencev oddelka Šoštanj in dijaki umetniške gimnazije	Glasbena šola Velenje, Orgelska dvorana	Glasbena šola Velenje

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
 delavnica	petek, 16.1. od 8:30 do 10:00	Ustvarjalna delavnica skupaj z gostjo go. Melito Praznik	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
 planinstvo	sobota, 17.1.	Gora Oljka - Pohod Zdravju naproti	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
 bridge	ponedeljek, 19.1. od 18:00 do 22:00	Redni tedenski turnir	Ribiški dom ob šoštanjskem jezeru	Šaleški bridge klub
 rekreacija	sreda, 21.1. od 12:30 do 13:30	Drsanje	Drsališče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
 delavnica	četrtek, 22.1. ob 9:00	Kvačkanje	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
 razstava	četrtek, 22.1. ob 18:00	Odprije razstave o razglednicah poročnika Henrika Rika Mravljaka	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
 delavnica	petek, 23.1. od 8:30 do 10:00	Ustvarjalna delavnica skupaj z gostjo go. Melito Praznik	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
 film	petek, 23.1. ob 18:00	Srečanje prijateljev filma projekcija	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
 bridge	ponedeljek, 26.1. od 18:00 do 22:00	Redni tedenski turnir	Ribiški dom ob šoštanjskem jezeru	Šaleški bridge klub
 rekreacija	sreda, 28.1. od 12:30 do 13:30	Drsanje	Drsališče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
 delavnica	četrtek, 29.1. ob 9:00	Kvačkanje	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
 pogovor	četrtek, 29.1. ob 18:00	Klepeti pod Pustim gradom	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
 delavnica	petek, 30.1. od 8:30 do 10:00	Ustvarjalna delavnica skupaj z gostjo go. Melito Praznik	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj

»Glasba te napolnjuje!«

Pravi 24-letna Larisa Gregorc, sopranistka, odlična flavtistka, glas in stas narodno-zabavnega ansambla Navdih, edina ženska predstavica mini big bend zasedbe SkorBand in protagonista muzikala Aladin, v katerem je blestela kot Jasmina.

Njeno življenje je že od majhnih nog zapisano v celinkah, polovinkah, violinskih ključih, akordih, durih in molih. Na odru je samozavestna, iskrena in polna pozitivne energije, čeprav priznava, da jo še velikokrat pred nastopom ščemi v trebuhu. Pravi, da ji je vsak nastop v veselje, najbolje pa se počuti z mikrofonom v roki in ob spremljavi benda, s katerim jo družijo dobre prijateljske in sorodne vezi.

Larisa, glasba te spremlja že od zgodnjih otroških let. Se spominjaš svojih glasbenih začetkov? Si mogoče že kot otrok doma nastopala?

Tako je, glasba me spremlja že od sedmega leta starosti. Ko sem prestopila prag osnovne šole, so me starši vzporedno vpisali v glasbeno šolo. Zanimivo je, da se od samega začetka nisem preveč zanimala za vajo in nastope, saj me je kot otroka zanimalo veliko stvari. (In še vedno me zanima veliko stvari.) Velikokrat sem nastopala v osnovni šoli ali na kakšni lokalni prireditvi, če pa smo doma imeli obiske in so me nagovarjali za nastop, sem le redko privolila.

Kaj si želela postati po poklicu, ko si bila otrok? Je bila že takrat tvoja želja, da se boš, ko boš velika, ukvarjala z glasbo?

Kot otrok sem si vedno želela postati učiteljica razrednega pouka. V igri z bratom in z bratrancema sem bila vedno jaz učiteljica in sem jih »mučila« s prosojnicami s šolsko snovjo ... Če povem po resnici, sem bila kot otrok velikokrat vesela, če je odpadla kakšna ura flavte, da o teoriji glasbe sploh ne govorim ... Da bo glasba postala del mojega življenja, sem se začela zavedati šele v 8. razredu osnovne šole, ko sem zaključila nižjo glasbeno šolo. Na flavto in na muziciranje sem se tako navezala, da sem šla opravljat sprejemni preizkus za srednjo glasbeno šolo. Tudi po veliki spodbudi staršev sem se vpisala na Umetniško gimnazijo v Velenje.

Larisa Gregorc je mlada, a perspektivna glasbenica. Foto: osebni arhiv Larise Gregorc

Obiskovala si nižjo glasbeno šolo FKK, nato si dokončala umetniško gimnazijo, smer glasba. Glasba, petje in flavta te spremljajo že vse tvoje življenje. Kako to, da si se odločila ravno za ta instrument?

Res je, glasbeno šolo Frana Koruna Koželjskega sem obiskovala več kot desetletje ... najprej šest let nižjo in štiri leta srednjo glasbeno šolo iz flavte pri prof. Jerneju Marinšku, leta 2009 pa sem začela obiskovati ure solopetja pri prof. Gordani Hleb in sem letos junija s samostojnim večernim koncertom zaključila srednjo stopnjo iz solopetja. Pravzaprav sem se zelo težko odločila med tremi instrumenti – med klavirjem, harfo in flavto. Za flavto sem se odločila zaradi cene in prenosljivosti, predvsem pa zaradi njenega zvoka, ki me je ob poslušanju orkestra najbolj pritegnil.

Leta 2009 je začela svoj glas urediti na urah solopetja pri prof. Gordani Hleb. Junija letos je zaključila srednjo stopnjo iz solopetja s samostojnim večernim koncertom.

Foto: osebni arhiv Larise Gregorc

Svoje glasbeno znanje si kot učiteljica flavte predajala mlajšim generacijam na glasbeni šoli. Kako je spremljati mlade ljudi kot učitelj na začetku njihove glasbene poti?

V lanskem šolskem letu sem poučevala flavto na Glasbeni šoli Nazarje. To je bila enkratna izkušnja, ki bi jo z veseljem še kdaj ponovila, saj je zelo pripomogla k oblikovanju moje osebnosti. Delati z otroki in z mladimi je res posebno doživetje, saj ti nikoli ni dolgčas, ker znajo vedno presenetiti. Potrebna je precejšnja mera tolerance in razumevanja – tako do otrok kot tudi do staršev, pri tem pa imeti avtoriteto, da te jemljejo resno. Že na začetku igranja instrumenta se pri otroku vidi, ali je nadarjen, ali ima sposobnost muziciranja, ali je dojemljiv za nova glasbena znanja. Seveda pa je vsako nadarjenost treba nadgraditi z vajo. Brez tega ni uspeha.

Nisi le flavtistka, si tudi izvrstna pevka z bogatimi izkušnjami v svetu narodno-zabavne glasbe. Leta 2008, ravno na dan tvojega 18. rojstnega dne, sta te bratranca povabila v ansambel Navdih. Kaj vse ste doživeli v času svojega dosedanjega delovanja?

Moji pevski začetki in pridobivanje odrskih izkušenj res prihajajo iz narodno-zabavnega ansambla Navdih. Kot si že omenila, smo se na moj rojstni dan s fanti za šalo dogovorili, da bi posneli pesem s spremljavo flavte. Ko sem prišla na vajo s flavto, so mi v roke porinili še mikrofona in začela sem peti. Kaj kmalu smo ugotovili, da se vokalno super ujemamo. Od takrat naprej sem članica Navdih. V vseh teh letih smo doživeli veliko, obiskali smo razne festivale, igrali na najrazličnejših odrih, zabavali ljudi, snemali skladbe, posneli lastno zgoščenko, videospot, včasih se je pripetila tudi kakšna nerodna reč. Po vsem tem smo postali kot družina. Vse to se nam seveda še vedno dogaja, saj ansambel aktivno deluje, le v malo spremenjeni zasedbi. Igramo na rojstnodnevnih zabavah, porokah, veselicah, radi se udeležujemo koncertov. Zabavati, razvedriti, animirati ljudi in izvajati dobro narodno-zabavno glasbo je naša prioriteta in naše poslanstvo.

Med osmimi fanti v mini big bend zasedbi SkorBand se počuti odlično, povezujejo jih dobre prijateljske in družinske vezi. Foto: osebni arhiv Larise Gregorc

Narodno-zabavnih ansamblov je ogromno. Kaj meniš, kaj mora imeti ansambel, da izstopa iz povprečja, da ga ljudje sprejmejo in vzamejo za svojega?

Zadnja leta je res poplava takšnih in drugačnih ansamblov. Težava je v tem, da se kopira določene že uveljavljene skupine, pri tem pa najbolj trpi kakovost izvajane glasbe. Pri ansamblu je zelo pomembna skupna igra, ki je nadgradnja glasbenega znanja vsakega posameznika. Če samo eden v ansamblu šepa pri ritmu, harmoniji, vokalu oziroma intonaciji, se to v celoti še kako sliši. V prvi vrsti glasbeno znanje in nadarjenost vsakega posameznika v skupini, sodelovanje, uigranost, inovativnost in veliko, veliko vaje ter nastopov, menim, da oblikujejo dober ansambel. Žal takšnih ni veliko. Poleg izvajane domače glasbe je od skupine dobro slišati še v živo izvajano zabavno glasbo in doživeti dobro pripravljeno animacijo ter pozitivno energijo na odru.

Pomladi 2012 si sodelovala pri projektu muzikal Aladin. V muzikalu ste združili moči mladi in nadarjeni glasbeniki iz okolice Velenja. Kako je prišlo do sodelovanja?

V muzikalu Aladin je sodelovalo 20 mladih iz celotne Šaleške doline od 9. razreda OŠ pa vse do študentov. Glede na to, da smo bili vseh generacij, smo se res dobro ujeli in delovali kot eno. Projekt je zasnoval Festival Velenje in razpisal avdicijo, kjer so nas izbrali, potem pa nam je režiserka Ajda Valcl po nekaj improvizacijskih vajah razdelila vloge.

S SkorBandom so pripravili več kot tri ure glasbenega programa za marsikatero priložnost, pripravljajo pa tudi nekaj novega in avtorskega. Foto: osebni arhiv Larise Gregorc

Kakšni občutki so se prebujali v tebi, ko si v večkrat razprodani dvorani igrala princeso Jasmino?

Igrati, peti z orkestrom, gledati dirigenta in misliti na gibanje po odru je bila zame popolnoma nova stvar. Zato sem imela kot princesa Jasmina pred premiero kar precejšnjo tremo. Ko so se začele predstave vrstiti ena za drugo, je trema počasi izginila. V vseh 17 predstavah smo uživali in se v igro dobro vživeli (včasih celo preveč). Večkrat smo od otrok iz dvorane dobili tudi kakšen smešen odziv, kar pa je na odru med igralci povzročilo napad smeha, ki smo ga morali s težavo prikriti. Lepo je igrati in peti pred razprodano dvorano in za ves vložen trud na koncu požeti aplavz. Tudi

ta projekt je bil zame velika izkušnja in bi jo z veseljem še kdaj ponovila. Žal je pri nas malo tovrstnih predstav, za resnejše ukvarjanje z muzikali je treba prestopiti meje Slovenije.

Si pevka in edina predstavnica nežnejšega spola v SkorBandu. Z bendom preigravate domače in tuje uspešnice, ki jih začinite z rock in džez akordi. Pripravljate tudi kakšen avtorski prispevek?

S fanti smo mini big bend zasedba, saj imamo poleg ritem sekcije še dve trobenti, pozavno in saksofon. Igramo vse mogoče uspešnice, ki so »za žur« in ki so v prvi vrsti všeč nam. Priredbe skladb naredimo sami in jih malo po svoje začinimo. Naša prioriteta je igrati na vseh mogočih zabavah, koncertih, v bližnji prihodnosti pa pripravljamo nekaj svojega, čisto v našem slogu.

Nekje ste zapisali, da brez vas »skor« ni več žura. Ste v prvem letu svojega delovanja uresničili svoje poslanstvo?

Da, to je naš moto, ki smo ga izpeljali iz imena benda. Glede na to, da delujemo približno leto in pol smo svoje poslanstvo začeli dobro uresničevati. Naredili smo več kot tri ure glasbenega programa za marsikatero priložnost, pokazali smo se občinstvu in mislim, da so nas dobro sprejeli. Imamo ogromno idej, dobro zasedbo, zato je naš cilj to poslanstvo peljati naprej in ga iz leta v leto v našem slogu nadgrajevati.

Larisa je glas in stas narodno-zabavne skupine Navdih. Foto: osebni arhiv Larise Gregorc

Malo za šalo, malo zares: kako »krotiš« osem moških? Te ubogajo?

Med osmimi fanti se počutim odlično, povezujejo nas dobre prijateljske in družinske vezi, tako da nisem nikoli preveč huda.

Poleg SkorBanda in ansambla Navdih smo te videli na odrih tudi kot sopranistko. Kaj ti je ljubše – solo nastopi ali nastopi z bendom/ansamblom?

V času solopskega izobraževanja sem velikokrat na odru stala tudi sama s spremljavo klavirja. Vsak nastop, vsak občutek ščemenja v trebuhu, ko stojiš pred občinstvom, da bi pokazal, kaj znaš, je razlog, zakaj se pravzaprav ukvarjaš z glasbo. Zato mi je v veselje prav vsak nastop, čeprav se najbolj domače počutim z mikrofonom v roki in ob spremljavi dobrega benda.

William Shakespeare je rekel: »Glasba je hrana ljubezni.« Se strinjaš z njim?

V življenju si nenehno obdan z glasbo. Ne mine dan, da te ne bi spremljala vsaj nekaj minut, da se o njej ne bi pogovarjal, da je ne bi predajal naprej. Glasba je s teboj v slabem in v dobrem trenutku. Ne predstavljaš si, kako bi lahko živel brez nje. Se strinjam z gospodom Shakespeareom, glasba te napolnjuje – tako kot ljubezen.

Larisa, hvala za tvoj čas! Naj bo tvoja glasbena pot tudi v prihodnje polna prijetnih melodij!

NASTJA S. NAVERŠNIK

Božično novoletni bazar 2014

Ko se jesen prevesi v zimo, pa še vedno ni duha ne sluha po snegu, si na Osnovni šoli Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj sami ustvarimo praznično zimsko vzdušje.

pod vodstvom šolskih in zunanjih mentorjev.

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nakupom darilc na bazarju omogočili, da bomo tudi letos lahko izkupiček namenili pokritju dela stroškov dni dejavnosti za vse učence.

JOŽICA ANDREJC

Foto: arhiv OŠ KDK Šoštanj

Tako smo tudi letos zadnji četrtek v novembru pouk zamenjali z ustvarjalnimi delavnicami. Več kot 1500 rok se je lotilo dela. Kar nekaj višješolcev se je javilo v pedagoško delavnico, da so pomagali najmlajšim pri izdelavi prazničnih izdelkov.

Preden so se učenci razvrstili v delavnice, so prvi dve uri izdelovali voščilnice in zgibali smrečice v tehniki ORIGAMI. Tako je nastalo več sto smrečic, z njimi pa smo okrasili učilnice.

Tako je vse dopoldne dišalo po domačem pecivu, kuhani marmeladi, karameliziranem sladkorju za lizike, začimbnihih soleh, dobrotah z domačega vrta.

Dišalo je tudi po svečkah, smoli smrekovih in borovih vejic, pušpanu, saj so učenci ustvarjali čudovite adventne venčke, aranžmaje, obeske za novoletno jelko. Vzklilo je božično žito, piskale so ročno izdelane piščalke, gnezdiile so glinene ptičke. Nastajale so voščilnice na sto in en način. Med sabo so tekmovali različni kosi nakita: uhani, zapestnice in ogrlice.

Vse to in še veliko več so na ogled in v prodajo ob koncu dopoldneva postavili učenci in njihovi mentorji. V avli in prvem nadstropju so se mize šibile pod otroškimi izdelki.

Popoldne smo pripravili še kulturni program in obiskovalci kar niso mogli dočakati otvoritve bazarja.

Učenci prodajalci so spretno privabljali kupce, slastne palačinke in topel čaj pa sta pri vhodu v šolo s svojim mamljivim vonjem vabila k stojnici.

Če ste bazar obiskali, lahko potrdite, da ste lahko videli in kupili izjemne izdelke. Kar težko je verjeti, da so vse to ustvarili naši učenci

Šolski novinarji so dopoldne obiskali posamezne delavnice in tako je nastalo nekaj zapisov

Z Moniko sva skupaj obiskali vse 4 oddelke prvošolcev, ki so vse dopoldne zelo pridno delali razne izdelke, kot so na primer piškotki z recepti v okrašenih posodicah, okraske, jelenčki iz blaga, voščilnice, okraševali so posodice za marmelado ... Ko sva stopili v razred, so že vsi sedeli na stoli in gledali risanke, ampak ni bilo težko razbrati, da so se zelo zabavali in uživali v svojih delavnicah. To so nama tudi sami zatrdili. Povedali pa so, da je zelo težko narediti jelenčke iz kartona in jih nato zalepiti na kozarec za piškotke. Uporabljali so zelo različne materiale, kot so karton za jelenčke, potem lepilo, piškotke, lesene paličice, kozarčke za piškotke, plastiko, blago in še veliko drugih reči. Zelo so bili navdušeni nad tem, da so lahko pojedli tudi kakšen piškotek, ki jim je ostal. Otroci pa so bili prav tako navdušeni nad učiteljicami in nad celotnim programom, zato so veselo poudarili, da jim ni bilo čisto nič dolgčas. Na bazarju pa so bili njihovi končni izdelki res videti čudovito in mamljivo.

TINA KOPUŠAR, MONIKA MAJERIČ, 9. R.

Učenci drugih razredov so delali pisane stvari: angelčke, voščilnice, hiške, zvezde, pajace, svinčnike, okraske. Zadišalo je tudi po piškotih. Uporabljali so različne materiale, kot les, perje, zamaške, storže, orehe,

lešnike, blago, palice, papir. Izdelke so barvali, izrezovali črke, lepili, pekli. Najtežje jim je bilo delati angelčke in okraske, najlažje pa zvezde, čestitke in piškote. V delavnici bi najraje spremenili to, da bi lahko pojedli več piškotov in da bi namesto svinčnikov naredili snežake. Vsi so naredili že veliko izdelkov, vseh po malo. In vse to bodo prodali ter se še malo poigrali.

ALJAŽ OVČJAK, TILÉN APATIČ, 8. R.

Foto: Klemen Belavič

V 3. razredu so delali izjemne stvari: svečnike, Božičke, okrasne škatlice. Najbolj so nama padli v oči Božički, ki niso bili enostavni za izdelavo. Najprej so iz kartona izdelali krog in naredili obraz. Z vato so oblikovali brke in brado. Iz kolaž papirja so naredili obleko in Božičkovo kapo. Vrh kape pa je okraševal cof iz vate. Pri izdelovanju škatlic so iz stiropora naredili ohišje, nato pa so jih okrasili po svoje. Tako so tretješolci ustvarili res zanimive izdelke. Tak dan dejavnosti jim je zelo všeč, ker jim odpade pouk in so lahko pri delu zelo kreativni.

LOVRO POTOČNIK, ADRIJAN D. POPRIJAN, 8. RAZRED

Foto: Klemen Belavič

Učenci četrtil razredov so izdelovali zanimive praznične okraske.

V 4. a sta se z delom pohvalili Sara in Amra. Izdelovali sta namizne venčke in palčke iz storžev. Za okraševanje sta uporabili naravne materiale: kostanj, želod, limone ... Palčke sta izdelali tako, da sta najprej vzeli storž in na njega prilepili stiropor ter iz blaga naredili oblačila. Najtežje jima je bilo izdelati palčka. Izdelali pa sta 5 izdelkov.

Jaka in Tilen v 4. c sta izdelovala čestitke in namizno okrasje. Uporabljala sta naravne materiale. Čestitke sta morala najprej izrezati, potem pa jih okrasiti. Izdelovala sta jih celo uro, izdelala pa sta 4 izdelke.

Nina, Tinkara in Blažka iz 4. b so izdelovale angelčke. Uporabljale so alu folijo, vroče lepilo in blago. Iz filca narejene angelčke so najprej napolnili s peno in jih zašili. Kasneje so naredili še lase in obleko. Najtežje jim je bilo krila zaviti v alu folijo. Izdelale pa so vsaka po en izdelek.

Delavnice so bile vsem učencem zelo všeč. Niso imeli večjih težav pri izdelovanju. Vsem pa je seveda bil všeč končni izdelek.

DANIJELA TODIČ, KARIN PLAZL, 9. R.

Foto: Klemen Belavič

Vsako leto na naši šoli v adventnem času priredimo bazar na temo božiča. V času delavnic sva si vzeli nekaj minut časa in o njihovem delu poklepotali s petošolci.

Povedali so nama, da so v delavnicah izdelovali venčke, poleg tega pa še papirnate smrečice, a te samo za okrasitev učilnice. Pri delu so največ uporabljali naravne materiale, kot so smrečje, orehi, posušeno sadje itd. Za smrečice pa so potrebovali le papir. Zaupali so nama tudi potek izdelave venčkov:

Najprej so si doma izdelali obod. Nanj so v šoli polagali smrečje in ga ovijali z žico. Nato so na smrečje prilepili 4 sveče in ga okrasili z različnimi naravnimi ali umetnimi okraski. Zanj pa so porabili dve šolski uri, kar pa je približno ena ura in pol.

Delavnica se jim je zdela zanimiva, a malce težka. Odgovarjali so nama: Art, Jan, Maja in Žan.

BRINA KREJAN IN LUCIJA MENIH, 7. R.

Foto: Klemen Belavič

Učenci 6. razredov so izdelovali venčke, voščilnice in zgibali smrečice v tehniki ORIGAMI.

Z njimi so okrasili učilnice. Najbolj všeč jim je bilo izdelovanje venčkov, saj so se pri tem lahko družili s prijatelji. Pri izdelavi jim je največ težav povzročalo ovijanje smrekovih vejic okoli obroča za venček. Za okrasitev venčkov pa so uporabili večinoma naravne materiale: posušene pomarančne in limonine rezine, cimetovo skorjico, storže, ...

LAURA LINA KONEC, KLARA PIRNAT, TRINA PATRICIJA ARZENŠEK, 8. C

V četrtek, 27.11.2014 so na Osnovni šoli Karla Destovnika Kajuha Šoštanj potekale božične delavnice za učence od 1. do 9. razreda. Učenci so izdelovali izdelke 5 šolskih ur, potem pa so jih popoldne na bazarju prodajali. Sedmi razredi so izdelovali božične aranžmaje, pletene košarice, mafine, voščilnice in še veliko ostalih izdelkov.

Za izdelovanje so uporabljali naravne materiale, karton in živila. Učenci so nam povedali, da so bile delavnice lahke in zabavne. Bilo jim je všeč, ker so se lahko družili, se zabavali, spoznavali nove stvari. Večina izdelkov je bila narejena v eni šolski uri. Obiskovalci in kupci so bili navdušeni nad izdelki.

NINA KOREN, ANJA MAZEJ, 9. C

Foto: Klemen Belavič

Sedmošolci so med drugim izdelovali lesene piščalke. Delo se jim je zdelo zanimivo. Najprej so izdoblili dovolj debelo vejo – palčko, nato pa so naredili majhne luknjice in kljun. Piščali so zares delovale.

V drugi delavnici so izdelovali jabolčni čips. Najprej so naredili škatlice iz kartona, nato so zapakirali jabolčni čips v vrečke. To delavnico so si izbrali, ker so lahko pojedli vse, kar je ostalo.

Izdelovali so tudi zeliščne čaje. Posušena zelišča so spravili v vrečke in napisali vrsto čaja.

MATIC MORN IN ALJAŽ FLIS, 7. B

Foto: Klemen Belavič

Anketirali smo osmošolce iz različnih delavnic. Delo je bilo vsem zelo všeč. Najbolj so zagotovo uživali pri izdelovanju slaščic iz čokolade. V to delavnico so se nekatera dekleta vpisala prav zato, ker so jim čokolade najboljše slaščice. Čokolado so najprej stopili in potem iz nje naredili razne piškote. Na bazarju so bili videti odlično in so bili takoj razprodani.

Druga skupina je uživala pri pripravi kopalnih soli. V tej delavnici so sodelovali zato, ker se radi kopajo v vodi s kopalno soljo. Soli so obarvali z različnimi barvami in jih nato zmešali in napolnili kozarčke.

Ko smo prišli v učilnico zgodovine, kjer so izdelovali lončke z božičnim žitom, smo začutili veliko energije, ki se je prenesla na nas. V to delavnico so se učenci vpisali zato, ker radi izdelujejo božične okraske. Postopek ni zahteval veliko časa, ampak veliko talenta in znanja risanja. Ta skupina je bila ena najzabavnejših, a nasploh smo povsod zelo uživali.

ERIK ZAGER, VID URBANC, ALJOŠA SKLEDAR, 9. R.

Naši devetošolci so izdelovali veliko stvari, od iger do marmelad. S Tjašo sva se ustavili v treh delavnicah: pri poslikavi lončkov, marmeladah in medenih hiškah. Že ko sva vstopili v učilnico, sva videli, da se učenci zelo zabavajo, in takoj sva zavohali medenjake, ki so jih učenke krasile z glazuro in mrvicami. Povedale so nama, da jim je delavnica zelo všeč in da je njen najtežji del to, da se morajo zadrževati, da ne pojejo medenjakov. Nato sva odšli do poslikave lončkov, kjer so učenci z različnimi božičnimi motivi poslikavali lončke.

Povedali so, da jim je v tej delavnici najbolj všeč učiteljica. Lončke so poslikavali s posebnimi flomastri za na steklo, navdih za motive pa so našli praktično povsod. Nazadnje sva se ustavili še pri marmeladah,

kjer je tako dišalo, da sva želeli tam ostati kar celo dopoldne. Čeprav se nekateri od učencev tja niso prijavili po svoji izbiri, so rekli, da tega sedaj ne obžalujejo in da so prav veseli, da jih je učiteljica dodelila v to skupino. Marmelade so kuhali iz različnega sadja, poleg tega pa so tudi izdelovali okrasne posode, kamor so marmelado vlili in jo pripravili za prodajo. Na delavnici jim je bilo najbolj všeč dejstvo, da je učilnica dišala. Seveda so se vsi ti izdelki na bazarju popoldne zelo dobro prodajali.

PETJA PLAMBERGER, TJAŠA SROTIČ, 9. R.

Foto: Klemen Belavič

Kot vsako leto je tudi letos na naši šoli potekal božično-novoletni bazar. Dopoldan so vsi učenci naše šole izdelovali različne božične izdelke, popoldan pa so jih prodajali. Iz leta v leto je bazar boljši in učenci se vedno bolj zabavajo.

Nekatere učence sem povprašala po njihovem delu v delavnicah. Devetošolki sta mi povedali, da sta se v delavnico, kjer izdelujejo voščilnice, prijavili, ker radi ustvarjata in jima je bila ta delavnica najbolj všeč. Za izdelavo božičnih voščilnic sta uporabljali karton, edigs in papir. Postopek dela je preprost. Prepogneš karton, nanj nalepiš dva kroga nato pa z edigsom okrašaš. Najtežje se jima je zdelo izbirati 2 kroga s podobnim vzorcem. Za izdelavo ene voščilnice sta porabili 2 minuti, v delavnici pa jima je bilo najbolj všeč, ker je bilo malo učencev in imeli sta super učiteljico.

V naslednji delavnici, ki sem jo obiskala, so mi na vprašanja odgovarjali učenci osmih razredov. V delavnico so se prijavili, ker so vedeli, da bodo lahko jedli. Tam so namreč pekli pecivo. Uporabljali so razne pripomočke: od peki papirja, pekačev do lončka za jogurt in pa seveda sestavine za pecivo. Postopek so opisali kratko in jedrnat: naredimo, pojemo. Najtežje se jim je v delavnici zdelo to, ko so se preveč najedli in se nato niso mogli več premikati. Za eno vrsto peciva so porabili približno pol ure. V delavnici jim je bilo najbolj všeč druženje in zabavanje.

V tretji delavnici so drugi osmošolci pekli pecivo. Ti so se v to delavnico prijavili, ker radi kuhajo in se sladkajo. Za izdelavo peciva so uporabljali rum, kekse, pecilni prašek, moko in sladkor. Opisali so postopek dela rumovih kroglic. Zdrobimo kekse, jim dodamo maslo, jajca in moko, zgnetemo, izoblikujemo kroglice in pomočimo v sladkor. Najtežji del jim je bil oblikovanje kroglic. Za pripravo le-teh pa so porabili približno pol ure. V delavnici jim je bila najbolj všeč hrana.

V zadnji delavnici pa so bili sedmošolci, ki so se v to delavnico prijavili, ker se jim je zdelo zanimivo. Tu so izdelovali dišeče vrečke v obliki škornjev, napolnjenih s sivko. Za to so uporabljali blago, sukanec, gumbe in sivko, cimet in klinčke. Postopek so opisali tako: izberemo blago, ki nam je všeč, ga izrežemo v obliki škornja. Potem ga zašijemo in napolnimo s sivko, klinčki, cimetom ter z ostanki blaga. Na koncu škornje še okrasimo z gumbi. Najtežji del je bil šivanje, izdelava enega izdelka pa jim je vzela približno eno šolsko uro. V delavnici jim je bilo všeč, ker je dišalo.

Na žalost je bil letos moj zadnji bazar na tej šoli, saj jo po tem šolskem letu zapuščam.

NIKA KROŠEL, 9. A

Z veselim pričakovanjem v veseli december

Novega vrtca smo se že dobro navadili in tako tudi mi zakorakali v veseli december. Postavili smo veliko novoletno jelko in jo praznično okrasili.

Foto: arhiv vrtca

Ob njej se zbirajo mlajši in starejši otroci, prepevajo zimske pesmi in rajajo ob glasbi. Ta čas je namenjen prazničnemu vzdušju, zato se v igralnicah prepletajo dejavnosti z obiski različnih gostov, ki nam popostrijo dopoldneve. Tako so nas obiskali frizerka, glasbeniki, babica pravljica, cvetličarka, čarodej... seveda pa smo najbolj željni obiska dedka Mraza. Ta bo razveselil otroke in jih obdaril s skromnimi darili. Na povabilo občine Šoštanj in NLB Šoštanj smo okrasili novoletne jelke ter pripravili likovno razstavo.

ROMANA CVERLE KRAJNC IN JOŽICA MALUS

Tudi brez snega je december čaroben

Da je lahko december čaroben brez snega smo ugotovili v vrtcu Šoštanj-enoti Urška Topolšica. V začetku le tega smo se z gozdarjem podali v gozd ter z zelenjavo in sadjem okrasili drevesa, da bodo prazniki prijaznejši tudi za živali.

Foto: arhiv vrtca

Ogledali smo si predstavbo v Kulturnem domu Šoštanj, ki so jo predstavile naše strokovne delavke. Nekaj dni zatem pa nas je obiskal svetovni prvak v igranju harmonike Robert Goter, ki je otrokom pripravil čudovit program in jih pobližje spoznal s harmoniko. Slavili smo tudi z nagradenjo Jero Menih Dokel, ki je bila nagrajena za praznično voščilnico na Velenjskem gradu. Na ogled so še voščilnice Lucasa Andrejca, Zale Čremožnik in Tiare Štakne.

Da so cvetlični aranžmaji izpod otroških rok resnično čudoviti, sta ugotovili cvetličarki, ki sta z njimi ustvarjali. Frizerki sta jim uredili pričeski,

da so bili pripravljeni za obisk Dedka Mraza. S svetlečimi lučkami smo se skupaj s starši izpred vrtca odpravili k cerkvi, kjer nas je pričakala Babica Zima in otrokom pripravila lep program. Po njem pa nas je z darilci obdaroval tudi Dedek Mraz.

Na obisk smo povabili še ostale glasbenike s katerimi smo rajali in se veselili prihoda Novega leta.

Vsem sodelujočim se iz srca zahvaljujemo za trenutke, ki so jih delili z nami in nam polepšali praznični december.

Tudi vam želimo veliko lepega v Novem letu!

Prazniki so vedno nekaj posebnega

Meseca decembra se je v Vrtcu Šoštanj enota Biba zvrstilo kar nekaj posebnih dogodkov. Ker je to mesec praznikov, so tudi ti dogodki bili praznično obarvani.

Foto: arhiv vrtca

Prazniki naj bi nas povezovali v skupna druženja in otrokom pričarali pomen prijateljstva in sočutja. Zato je bil v vrtcu december mesec druženja in prijateljstva.

Najmlajši otroci so poslušali zgodbo o mišku Matičku, ki je vse svoje piškote razdelil lačnim prijateljem in jih za praznike povabil k sebi na zabavo. Ogledali so si predstavbo Vesele praznike mišek Matiček, ki so jo pripravile in odigrale strokovne delavke našega vrtca. Pravljčni liki iz te predstave so otroke obiskovali v igralnicah, se z njimi družili in podoživljali vsebino zgodbe.

Otroci so risali, slikali, se igrali z barvami in ustvarjali praznične risbiče, s katerimi smo okrasili vrtec. Izdelali so okraske za praznične smreke in jih okrasili. Prav te prostore ob prazničnih smrekah smo izkoristili za druženje in različne dogodke. Povabili smo tudi babico Marijo, ki nam je pripovedovala zgodbo o mišku Matičku.

Da tudi pesem lahko združuje, vemo vsi. V tem prazničnem decembru se je iz našega vrtca slišalo prepevanje otrok. Starejši otroci so pripravili glasbeni dopoldan in mlajšim ob spremljavi harmonike peli znane otroške in ljudske pesmi. Spet drug dan smo peli pesmi o zimi in dedku Mrazu, na klavirju pa nas je spremljala vzgojiteljica Lea. Naučili smo se tudi pesem Mi se imamo radi in jo z veseljem prepevali dedku Mrazu, ki nas je obiskal in obdaril.

Praznično vzdušje obogatijo tudi voščila. Prisrčne misli, dobre in iskrene želje smo pošiljali iz igralnice v igralnico in si želeli, da bi bilo v novem letu vse dobro. Otroci so izdelali voščilnice in jih podarili staršem.

Rajanja in druženja so se nadaljevala v igralnicah, ob vseh teh čarobnih dogodkih pa smo nestrpnost pričakovali prihod praznikov in prvega snega.

DAMJANA SEČKI

Relief sv. Florijana iz Ljubljane v Šoštanj

Vili Mayer je razstavljen del domoznanske zbirke šoštanskega zbiratelja Zvoneta A. Čebula. V zbirki tiskov, grafik, plakatov in drugih artefaktov so na ogled tudi posamezni listi iz zbirke grafičnih reprodukcij akvarelov z naslovom *Alt Krain*, avtorjev C. Grefeja in P. pl. Radicsa.

Delo iz leta 1900 je izšlo tudi v slovenščini kot *Stara Kranjska*. Razstavljeni listi nosijo slovenski in nemški žig V. mestne slovenske deške ljudske šole v Ljubljani. Na eni od reprodukcij je upodobljen tudi relief sv. Florijana, eden redkih poznogotskih kamnitih ljubljanskih spomenikov, ki je danes vzdign nad portal prehoda vile Široko v Šoštanju.

Reprodukcija kamnitega reliefa sv. Florijana v Ljubljani. Iz zbirke *Alt Krain* iz leta 1900, zv. 18, list 69. Delo akvarelista C. Grefeja. Iz zbirke Zvoneta A. Čebula v Vili Mayer.

Relief sv. Florijana je iz peščenjaka. Prvotno je bil vzdign v pročelje stavbe v Nunski ulici št. 3 v Ljubljani. Ta ulica, ki je danes ni več, je nekdanj potekala južno mimo Uršulinske cerkve Sv. Trojice do Tivolskega ribnika. Poimenovana je bila po nunah, ki so imele tam samostan z velikim vrtom. Na odseku nekdanje ulice stoji danes mdr. Cankarjev dom.

Nunska ulica na načrtu mesta Ljubljane, izrez. Priredil R. Badjura. Objavljeno v *Praktični vodič kroz Jugoslovenske Alpe*, 1. del Slovenija, Ljubljana 1922/23. Hrani Vlado Kojc.

Kot pojasnjuje umetnostni zgodovinar Viktor Steska v svojem prispevku o ljubljanskih spomenikih leta 1921, je bil relief sv. Florijana sprva »vzdign v pročelje ob vrtni strani, zato ga tujec ne more opaziti. Hiša je bila prej last Gvidona Stedryja, sedaj je g. J. Pollaka. Spomenik je bil do zadnjega časa pobeljen. Na obeh ščitkih spodaj na levi in desni sta bila kratka napisa. Letnica 1616 se je prav lahko čitala, dasi je bil drug napis

nečitljiv. Pred par leti so hišo popravili, osnažili spomenik, pa žal odrgnili tudi ves napis. Na fotografiji, ki kaže spominek še pred popravo hiše, se del napisa z letnico še vidi. Ta letnica dokazuje, da spada spominek med one, ki so jih na prej označenih hišah postavili ob Hrenovem času. Sv. Florijan je upodobljen v viteški opravi in ogrnjen s plaščem, ki se mu ovija krog telesa, v levici drži zastavo, v desnici pa golido, iz katere vliva vodo na gorelo gotiško cerkev.«

Umetnostni zgodovinar Emilijan Cevc je v svoji monografiji *Poznogotska plastika na Slovenskem* leta 1970 o reliefu sv. Florijana zapisal sledeče: »Figura svetnika je ujeta še v polno zveneči poznogotski barok stossosvske vrste, kar najlepše dokazuje vehementno zavihan in slikovito guban plašč, ki je pravzaprav le veliko, z detajli obogateno poznogotsko uho. Realistični svetnikov obraz obkrožajo bujni, z nekim turbanom oviti kodri. Oklep ima že renesančen značaj, še bolj plastična pa je okvirna motivika reliefa, sestavljena iz profilirane spodnje letve in potlačenega loka, ki se zalomljeno naslanja na stranici okvira /.../ ob lok se prižemata dva zmaja, ki jima dolga repa visita ob stranici okvira. Ta mojstrska povezava žive in tektonske dekoracije pričuje o veliki dekorativni kultiviranosti kiparja, ki bi bil prav lahko ljubljanski meščan. Relief je nastal sredi drugega decenija 16. stoletja.«

V opombi k omenjenemu tekstu je glede datacije nastanka reliefa še navedeno: »Novejša letnica 1616 na levem grbu je zapeljala V. Steska v napačno datacijo. Morda bi se prava glasila 1516, ki bi tudi slogovno ustrezala.«

Poznogotski kamniti relief sv. Florijana nad portalom prehoda vile Široko v Šoštanju. Foto Š. Poles, december 2014.

Ob Cevčevem zapisu je objavljen tudi relief sv. Florijana, s podpisom »Šoštanj (?)«. Avtor zapisa namreč ni bil prepričan, ali se relief nahaja v Šoštanju. – Kako se je poznogotska umetnina pravzaprav znašla v Šoštanju? Po pripovedovanju Viktorja Kojca, šoštanskega likovnega pedagoga, je Herbert Vošnjak relief kupil v Ljubljani, ko je pred drugo svetovno vojno gradil novi dom za družino – vilo Široko v Šoštanju. Vilo so po načrtih zagrebškega gradbenega inženirja T. Greinerja začeli graditi leta 1936, družina pa se je v novo hišo preselila leta 1939. V vili so živeli do leta 1944. Po vojni je bila stavba nacionalizirana. Relief sv. Florijana je nad portalom prehoda viden še danes, sicer na gosto preraščen z vzpenjalko.

ŠPELA POLES, VILA MAYER

¹ Steska, V.: *O nekaterih ljubljanskih spomenikih*. V *Zbornik za umetnostno zgodovino*. Urednik I. Cankar, letnik I, št. 1-2. str. 53, 54.

² Cevc, E.: *Poznogotska plastika na Slovenskem*. Slovenska matica, Ljubljana 1970, str. 184, 185.

³ Prav tam, str. 312.

⁴ Pripovedoval Vlado Kojc, december 2014.

⁵ Povzeto po Aplinc, M.: *Vošnjaki, industrialci iz Šoštanja*. Zavod za kulturo Šoštanj, Šoštanj 2005, str. 119, 214.

Samorastnik

PIŠE: JANI NAPOTNIK

Drugo Šumnik Luka razstavlja v Galeriji Velenjka. Razstava pod imenom *Luksizem1* je bila odprta v Velenju 10.12.2014 in je na ogled vsem ljubiteljem slikarske umetnosti.

Šumnikova šestdeseta samostojna razstava je sicer že utečena smer luksizma, s tem da se kaže nov premik v Šumnikovi izraznosti. Če je v davni preteklosti bil povsem samorastniški in dosleden samemu sebi, je zdaj zaznati nekaj bolj načrtnega. Ta načrtnost je vpliv njegove slikarske izobrazbe, ki pušča sledi. Izobrazba je za samostojnost umetnika včasih dobra, včasih slaba. Vse je odvisno od tega, kaj hoče kdo izpovedati, in koliko kaj vpliva nanj. Luka je zame človek, ki poskuša narisati tisto, kar čuti, zato se skozi njegov življenjski opus opažajo svojevrstna nihanja. Zame je v slikarski umetnosti najbolj pomemben trenutek takrat, ko sta v akciji platno in slikar s čopičem - kreativna človekova notranjost, ki sili v zunanost in se odraža na belem polju platna. Komunikacija avtorja s samim seboj, ki izraža samost. Notranja kreacija. V bistvu je to še vedno mistika brez podpisa in avtorstva in nobena takšnih intimnih izdelanih slik še ni na ogled. Ni opazovalcev, ki bi potrjevali ali zavračali umetniško stvaritev - umetnik ostaja sam v nezavednem, ki sili s svojim bremenom v obliki slike na plano. Temu pravim poglobljen in meditativen pristop. To je pot v ekstazo, ki si jo lahko privoščijo le največji umetniki. S tem oznanjajo največjo pristnost in iskrenost. Če kdo želi njihovo kreativnost opazovati, jo lahko, če ne želi, je prav tako dobro. Kdor se zaveda minljivosti časa in občuti lastno iluzijo življenja v preteklem in prihodnjem, ne postavlja svojega uma v položaj odvisnosti od potrjevanja ali zavračanja opazovalcev slike.

Kdor teh bremen podzvesti ne more obdržati zase, ta poskuša navezati stik z zunanjim, s svetom in opazovalcem. Svojo "sliko" da na ogled in pričakuje odziv opazovalca. Postaja odvisen in hkrati socialen, širi osebno polje v polje množice, ki je prav tako odvisna od medsebo-

jnih razmerij. Temu pravim življenje preživetja in soodvisnost. Za polni užitek in samostojnost pa je potrebna totalna psihološka neodvisnost, ki prerašča v svobodo samo in preseganje uma.

Kdor obišče razstavi prostor in opazuje upodobljene slike, v njih vedno ugleda odraz njegove lastne notranjosti. Vendar ni vse tako jasno in enostavno razmejeno, saj gre tukaj za vzročno-posledično razmerje - prepletanje med slikarjem in opazovalcem slike. Če je slikarjevo podzavestno breme v notranjosti veliko, potem opazovalec to zazna kot tujo obremenitev, ki vpliva na njegovo notranjo obremenitev. Seveda je tudi obratno, manjša obremenitev slikarja, boljši občutek opazovalca. Vsa opazovanja so podvržena ocenjevanju in presoji posameznikom, ki nastopajo v vlogi izpodbijanja ali potrjevanja umetnikove osebnostne vsebine. Oboje lahko vodi v čiščenje podzvesti okrog slikarjeve bitnosti. Videnje barv in dispozicij je tako lahko skladno ali pa povsem v razsulu. Odvisno od mnogih faktorjev, ki kažejo na umetnikovo zavest in iskrenost in tudi na opazovalčevo korektnost pri podajanju ocene. Zavedanje, da kot opazovalec vidim in razsojam ne samo slikarsko stvaritev ampak celostno podobo, pravzaprav globljo intimo ustvarjalca slike in ob upoštevanju svoje lastne notranjosti, zahteva previdnost.

Da bi stvar malce bolj ozemljil, bi moral zapisati, da *Luksizem1*, ki je na ogled, vabi, da prepoznamo soodvisnost, ki jo prikazuje Drago Šumnik Luka. Barve žarijo in vrtinčijo neko energijo, ki jo potrebuje današnji čas, čas pozunanjenosti. Morda poskuša slikar preko svojih slikarskih del preobračati zunanjo naravnost v notranje doživljanje. Ali mu to uspeva, ali morda sam še potrebuje čas za globljo ponotranjenost, je sedaj na opazovalcu. Zaznavam, da se Luka trudi izraziti nekakšno hotenje po svetlem, razpoložljivem in skrivnostnem. Vabljeni na zrcaljenje in čas za medsebojno ogledovanje v topel ambient galerije Velenjka. Priložnost za trenutek tišine, za odmik od vsakdana, za drugačno kulturo. Občutim precej vloženega truda za oplemenitenost samorastnosti in seveda čestitke Luku z željo, da še naprej razvija njemu ljubo smer.

Foto: Jani Napotnik

Zarjina božična zgodba

Božična zgodba, ki jo odigra Pihalni orkester Zarja vsako leto, je tudi letos 21. decembra privabila množico, željno dobrega nastopa in dobre orkestralne glasbe.

Dvorana je bila polna, godbeniki pa v svojem programu spet prekosili samega sebe. Poleg zanimivega izbora skladb, tehnično zahtevnejših pa po drugi strani lažje razumljenih in poznanih, je godba poskrbela še za prijazna presenečenja. Nastop Okteta, ki deluje v okviru orkestra, je pripravil poslušalce na vrhunskega Ota Pestnerja, s skladbama Trideset let in Mati bodiva prijatelja. Razigrani Pajdaši so prispevali nekaj domačega, solo nastopi posameznih članov orkestra in gostov so dodatno potrdili vsestranskost delovanja tega sestava, ki deluje pod strokovnim vodstvom Mirana Šumečnika. Uspešnost orkestra je rezultat trdega in načrtnega dela ter predanosti glasbi. Je najboljša osebna izkaznica tradiciji. Koncert, ki ga vsako leto pripravi Pihalni orkester Zarja ni zabava klasične vrste, je vrhunski nastop za poznavalce, je darilo poslušalcem, ki na lesenih stoli na tleh telovadnice s pod strop

dvignjenimi koši in z zimsko kuliso zakrito plezalno steno, poslušajo mojstrovine klasikov, vredne svetovnih odrov. Koncerta so se udeležili tudi prijatelji godbeniki iz Strassa. Koncert je bil ponovljen dan kasneje na Vranskem.

Zbrane je nagovoril župan občine Šoštanj Darko Menih, ki je vsem zaželel tople Božič, ponosen dan neodvisnosti in veselo novo leto.

Pihalnemu orkestru Zarja, ki šteje trenutno 100 članov uspešno predseduje Srečko Potočnik, s pomočjo podpredsednika Franca Krevzela, Anton Zvonko Ledinek pa je letos prejel priznanje za 50 let dela in igranja v godbi. Mladi člani orkestra so na glasbo Gospodar prstanov posneli izredno domiselni film, scenarij in režijo je prispeval Jernej Župevc. Kot solisti pa so na koncertu nastopili Monika Krajnc Štih, Luka Ovčjak, Špela Obšteter, Blaž Turinek in Katja Skrinar. V naslednjem letu bodo nastopili in tekmovali v umetniški skupini, kar je najvišja zahtevnostna stopnja med pihalnimi orkestri.

MILOJKA B. KOMPREJ

Foto: Dejan Tonkli

Slovensko Poljski večer v galeriji

Vsredo, 3. decembra, je bil v okviru Veselega dneva kulture, v Mestni galeriji Šoštanj potekal literarni večer, katerega sta organizirala Zavod za kulturo Šoštanj in Šaleško literarno društvo Hotenja.

Branje poezije v slovenskem in poljskem jeziku je nastalo kot replika oktobrskega obiska društva Hotenja v Krakovu, kot smo že poročali v prejšnji številki Lista. Svojo poezijo so v slovenskem jeziku brali Zlatko Kraljič, Stojan Špegel, Peter Rezman, Ramiz Velagič, Dušan Pirc in Tanja P. Hohler, prebrali pa so tudi poezijo Lučke M. Palir, Lojzeta Vrenčurja in Milojke B. Komprij, ki se večera niso mogli udeležiti. Poezijo je v poljski jezik prevajala Jadwiga Pirc, galerijski večer pa je povezovala Tatjana Vidmar. Ni bilo prvič in zagotovo tudi ne zadnjič, da sta ZKS in društvo Hotenja skupaj ustvarila kulturni večer. Društva na tak način ostajajo živa, ustvarjalcem pa dajejo možnost predstavitve. Hladen sredin večer smo tako zaključili v toplem objemu dvojezične poezije.

AMADEJA KOMPRIJ

Foto: Amadeja Komprij

Kontrapunkt III Predraga Szilvassyja

Mestna galerija Šoštanj je v četrtek, 11. decembra otvorila dvajseto samostojno razstavo Predraga Szilvassyja iz Postojne, ki se poglobljeno ukvarja s slikarstvom, grafiko ter unikatnim in grafičnim oblikovanjem.

Foto: Amadeja Komprej

Svoja dela razume kot poglobljen dialog med materiali, simboli in čustvi, kot medsebojno prežemanje med njimi in samim sabo. Predrag je prejemnik večih nagrad tako doma kot v tujini. Leta 2012 je izdal monografijo del, ki so nastala med letom 2001 in 2012. Avtor, ki je svojo razstavo poimenoval Kontrapunkt usode III, v svojih figuralnih kompozicijah uporablja za glaven motiv žensko. Njeno zunanjo lepoto, notranjo identiteto in magičnost trenutnega stanja je prelil v govorico likovnega opisovanja ter izražanja z obilo vsebinske širine in likovne domišljije. Barvitost njegovih del, zagotovo privabi tako laike kot poznavalce umetnosti.

Večer otvoritve je potekal sproščeno in ob zvokih klaviature, na katere je igral kar umetnik sam. Moderatorica večera je bila Tatjana Vidmar, besedo o avtorju pa je podala likovna kritičarka, Anamarija Stibilj Šajn. Vabljeni na razstavo, ki bo na ogled do 10. januarja 2015.

AMADEJA KOMPREJ

Prireditve so otvorili člani domačega moškega pevskega zbora pod mentorstvom Tee Plazl, pri naslednji pesmi pa se jim je na odru pridružila Ravenska godba. Moški pevski zbor Ravne in Ravenska godba sta se prvič in ekskluzivno za ta večer združila in pripravila skupno točko. Na odru velike dvorane REKS-a smo gostili folklorno skupino z Dobrne pod vodstvom Ide Hrovat. Plešejo štajerske, gorenjske in belokranjske pleske. Nam so se v tradicionalni noši predstavili s spletom štajerskih plesov: šuster, marička, štajerc in rebrenik polka. Za naslednjo točko so združili moči najmlajši Ravenčani, ki se tedensko srečujejo na športnih uricah pod mentorstvom Vesne Skaza, Polone Spital in Simone Koren v okviru Športnega društva Ravne, in Ravenski štrajherji, ki jih povezuje ljubez do igranja na doma narejena glasbila in petja. Skupaj so obudili običaje, ki so pred davnimi leti živeli v tem prostoru. Povabilo se je odzval tudi Oktet Zavodnje in ravenskemu občinstvu zapel tri pesmi. Da ni manjkalo smeha, so poskrbeli člani Kulturnice Gaberke, ki so pripravili skeč, ki je do solz nasmejal zbrane v dvorani. Ženski pevski zbor Planike pod vodstvom Špele Obšteter je večer polepšal z nežnimi toni slovenske narodne pesmi Gor čez izaro. Za konec nas je razveselil še zvok harmonike, ki so jo raztegnili Samo Kotnik, Tilen Tajnik, Urban Ocepek in Jernej Hudournik.

Ob koncu prireditve se je predsednica KUD-a Ravne, Katja Milavec, zahvalila vsem Ravenčanom, ki so se prijazno odzvali humanitarni akciji za pomoč bolnemu sokrajanu. Zahvalila se je tudi vsem sodelujočim in nastopajočim na proslavi ter vsem obiskovalcem, ki so se udeležili prireditve ter napolnili dvorano, KUD-ovcem pa tako dali voljo in jim »napolnili« baterije za plodno ustvarjanje v novem letu.

Kulturno-umetniško društvo Ravne je ponovno dokazalo, da je pomemben nosilec kulturnega dogajanja v domačem kraju, in da o zamiiranju tradicionalnih običajev, pesmi in plesov v naši vasi ni strahu. Sekcije, ki delujejo pod okriljem KUD-a, vse leto združujejo svojo moč, ustvarjalnost, energijo in ideje. Enkrat letno se že tradicionalno predstavijo domačinom s prireditvijo KUD Ravne se predstavi. Veseli smo lahko, da se sekcije pomlajujejo, dobivajo nove člane, svoje znanje pa med seboj prijetno povezujejo in jih medgeneracijsko prenašajo.

NASTJA S. NAVERŠNIK

KUD Ravne se predstavi z gosti

Vnedeljo, 30. novembra 2014, je v večnamenskem domu REKS v Ravnah pri Šoštanju potekala že tradicionalna proslava KUD Ravne se predstavi. Tokrat v nekoliko drugačni izvedbi, kot smo jih bili vajeni v preteklih letih. KUD je namreč k sodelovanju povabil okoliške kulturnike. Skupaj so pripravili lep program in popestrili zadnjo novembrsko nedeljo.

Ravenski štrajherji in otroci, ki obiskujejo športne urice, so obudili običaje, ki so pred davnimi leti živeli v tem prostoru. Foto: Katja Milavec

Veselo nedeljsko popoldne v Gaberkah

Kulturnica Gaberke je v gasilskem domu Gaberke, 23. novembra pripravila svojo tradicionalno jesensko prireditev Veselo nedeljsko popoldne.

Foto: A. Grudnik

Ta je bila že 11. po vrsti in skozi vsa leta se je Kulturnica trudila povabiti čim širši krog nastopajočih, tako iz domačega kraja kot iz širše okolice. Letos smo povabili različne ljudske pevce, godce in ansamble

iz širše okolice Gaberk, poudarek pa je bil na ljudskem petju. Oder v gasilski dvorani je bil okrašen v jesenski dekoraciji. Pester program je izvrstno vodila moderatorka Aleksandra Zajc. Prvi je bil na oder povabljen ansambel Pregrešni fantje iz Dobrne. Sledili sta mu ljudski pevki sestri Apšner iz Slovenj Gradca in skupaj prepevata že iz otroštva. Da prepevata res iz srca, sta dokazali tudi na Državnem srečanju pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž, kamor sta bili povabljeni kot eni izmed enajstih slovenskih ljudskih pevcev in godcev. Iz sosednjega kraja je bila povabljen Ravenška pleh muzika, ki jo sestavljajo izkušeni, a mladi muzikanti, vsi sicer člani pihalnega orkestra Zarja Šoštanj. Delujejo pod vodstvom Petra Obšeteterja, in nastopajo v Ravnah in okolici na manjših prireditvah. Naslednji gostje so bili Ljudski pevci in godci iz Kavč pri Velenju. Kar od daleč, točneje iz Šmarja pri Jelšah, so se pripeljali mladi muzikanti z imenom Poet. Fantje so v dvorano prikorakali kot vojaška godba, oblečeni v starodobna oblačila in s čeladami na glavi. Na odru pa so jih odložili, povedali nekaj vicev in zapeli po domače ob spremljavi kitare, harmonike in kontrabasa. Kulturnica Gaberke se lahko pohvali z lastno zasedbo ljudskih pevkv, ki nosi ime »Gaberški cvet«. Letos mineva že 8 let, odkar so izdale svojo zgoščenko z naslovom Pozdravljeni. Zelo pa so ponosne, ker so letos medse privabile novo pevko, Anko Perger, rojeno Šumah. Za njimi so na oder stopili še Ljudski godci iz Luč, ki so svoje petje spremljali s posebnimi glasbili. Poleg harmonike, klarineta in baritona, so jim ritem dajali »žulnik« in udarjanje s palčkami po letvicah stola. Čeprav sami pravijo, da lahko nastopajo brez predhodnih vaj, so bili na nastopu dobro uigrani. Kot zadnji ansambel pa je nastopil Napev iz Slovenj Gradca. Čisto na koncu je na ustno harmoniko zaigral Toni Gjerkeš iz Šoštanja. Vsi nastopajoči so v zahvalo, da so se odzvali vabilu, prejeli lesen spominek z motivom Kozolca Kulturnice. Predsednik Kulturnice se je zahvalil publikli in vsem nastopajočim za res veselo nedeljsko popoldne, z željo, da se naslednje leto zopet zberemo še v večjem številu.

A. GRUDNIK

Abonma Lepi kamen

Voviru abonmaja Lepi kamen, je v sredo 17. decembra v Kulturnem domu Šoštanj, potekala odlična humoristična predstava Gospod poslanec ali Udar po kurje v izvedbi amaterskega gledališča Velenje in režiji Kajetana Čopa.

AMADEJA KOMPREJ

Foto: Amadeja Komprej

Mestna knjižnica Šoštanj – januar 2015

Ure pravljic - od 17.00 do 17.45 - Namenjeno otrokom od 3. leta dalje.

8. 1. 2015 Pedro Penizzotto: Deček brez sence
Pripoveduje Marjetka Blatnik.

15. 1. 2015 Mojiceja Podgoršek: Tina in Tine
Pripoveduje Andreja Kolenc.

22. 1. 2015 Loufane: Maček Robert, čudo živalskega vrta
Pripoveduje Marjetka Blatnik.

29. 1. 2015 Frann Preston – Gannon: Na kmetiji dinozavrov
Pripoveduje Andreja Kolenc.

Knjižni Sejem ponedeljek, 5. 1. 2015, ob 10.00 do 18.00

Konoplja naša vsakdanja, torek, 6. 1. 2015, ob 19.00

Anja Pukart že četrto leto v Zgornji Savinjski dolini prideluje in predeluje industrijsko konopljo.

S predavanjem želi obuditi pozabljen spomin na zgodovino te starodavne kulture, opozoriti na omejitve in potenciale, ki se v zvezi s konopljo pojavljajo danes tako v svetu kot v Sloveniji, ter odprto spregovoriti o vrsti izdelkov, ki jih je mogoče narediti s pomočjo konoplje. Predstavila bo tudi novosti raziskav s področja medicinske uporabe konoplje. Vabljeni.

Vir: splet

Razstava ob izidu knjige, januar 2015, Razstava bo na ogled od 6. 1. 2015.

Hišne zgodbe – Aleksandra Dolenec Gojevič in Gregor Gojevič
Kaj so hišne zgodbe? Zgodbe o hišah kot materiji, zgodbe o ljudeh, ki jih ustvarjajo, zgodbe o ljudeh, ki jih naseljujejo, zgodbe o prostorih, ki jih zasedajo, zgodbe o svetu kjer je preveč pomembnega in premalo nepomembnega? Verjetno vse to po malem.

Razstava miniaturnega pohištva Jane Mihelič, januar 2015

Ko pomislimo na miniaturno pohištvo ga večina izmed nas poveže z otroškimi igračami. Pa je res tako? Zbiranje in izdelovanje miniaturne je pri nas še vedno zelo neprepoznaven in zahteven hobi, ki pa je po svetu precej razširjen. Vabimo vas na ogled zbirateljskega miniaturnega pohištva v merilu 1:12 – miz, stolov, omar in drugega drobnega pohištva ter vsakdanjih predmetov, kot so knjige, pisma, časopisi,... Pridite in se potopite v magični svet miniaturn, kjer boste našli vse od stilnega pohištva pa do čarovniške pisarne. Vse predmete je ročno izdelala Jana Mihelič v njeni delavnici v Šoštanju. Vljudno vabljeni!

Foto: Ines Suljič

Tapravi faloti pripravili 2. zimsko pravljico

Vnedeljo, 14. decembra so v Kulturnem domu v Šoštanju Tapravi Faloti pripravili že 2. Zimsko pravljico.

Foto: Melita Jelen

Na koncertu, ki so ga priredili v sodelovanju z Zavodom za kulturo Šoštanj, so poleg njih nastopili še: Poskočni muzikanti, ansambel Stil, Kvintet slovenskih deklet in Slovenski express. Zvrstilo se je kar nekaj presenečenj. Obiskal jih je Avsenikov tercet v šovu, ki so ga predstavili Slovenski express, prepevali so z voditeljico koncerta, Darjo Gajšek (voditeljico oddaje Slovenski pozdrav) in Poskočnimi muzikanti. S Tapravimi Faloti sta nastopili tudi mladi pevki, Ajda Stropnik in Maja Koren, ki sta z njimi že nastopili v oddaji Slovenski pozdrav.

Bo Zimska pravljica postala tradicionalna? Pevka Mateja Grabner je povedala, da si resnično želijo, da bi postala tradicionalna in da če bo posluh zanjo, bodo z veseljem nadaljevali v tej smeri. Kaj pa je bilo občinstvu najbolj všeč po njihovem mnenju? »Mislim, da je bila to šov točka Avsenikov tercet, skupni nastop s Poskočnimi muzikanti ali pa pravljичno pripovedovanje naših zgodb Darje Gajšek. Verjetno pa je vsakemu poslušalcu všeč kaj drugega«, je povedala Mateja. Tapravi Faloti so predstavili skladbe, ki so jih ustvarili v tem letu in tudi tiste, ki se bodo pele in poslušale v prihodnjem letu. »Odmevala je zmagovalna skladba Slovenske polke in valčka 2013 »Skrivnostno dekle«, skladba »Grta dovta tralala«, ki jo prepevamo v koroškem narečju, novi skladbi »Poletna pravljica«, »Ne sprašuj« in druge«, je še povedala Mateja.

MELITA JELEN

Novo leto je tako rekoč pred vrati in pravi čas je, da potegnemo črto za odhajajočim letom in pogledamo v prihodnjega, si ustvarimo načrte, pregledamo želje. O novoletnih željah in načrtih za novega in o zadovoljstvu s starim letom, sem povprašala nekaj glasbenikov. Kaj so povedali?

SKORBAND

Skorbandovci se vedno držimo mota, da brez nas `skor` ni več zabave. Naš največji cilj v letu 2015 je, da čim več igramo, se predstavljamo in s kvalitetno glasbo zabavamo ljudi na zabavah in koncertih. Izredno radi igramo pred domačim občinstvom, želimo pa si še bolj razširiti obzorje in igrati po vsej Sloveniji. Poleg dela in aranžmajev repertoarja za zabave želimo v letu 2015 posneti tudi lastno skladbo in kakšno priredbo znane uspešnice ter jo začiniti čisto v našem stilu. Več vam bomo izdajali sproti preko našega facebook profila, saj imamo ogromno idej in motivacije za nove izzive ter projekte. Vsem našim poslušalcem in bralcem revije List želimo predvsem optimistično, z zdravjem, srečo in s kvalitetno glasbo obdano novo leto 2015!

Foto: arhiv

SPEV

V ansamblu Spev smo veseli in zadovoljni, da se je leto, ki je za nami, dobro izteklo. Vsem nam bo ostal v spominu naš tradicionalni koncert v Velenju, prav tako vsa druženja, ki smo jih preživeli čez poletje z gasilskimi društvi. Najbolj pa se bomo spomnili tega leta po plesalcih in plesalkah, ki so se vrteli v ritmu naše glasbe. Poskrbeli bomo, da bo tudi v prihodnjem tako, saj računamo na vašo družbo. V novem letu pa vam želimo predvsem veliko stiskov rok, objemov in iskrenih prijateljev. Bodite z družino, bodite nasmejani, zaljubljeni, igrivi ter izkoristite vsak dan! To so naše želje. Ansambel Spev vam želi vse dobro.

Foto: arhiv

VIKEND

Za člane ansambla vikend je bilo leto 2014 polno uspehov, kar je sad trdega dela in velike medsebojne povezanosti članov ansambla. S prihodom novega člana Gregorja Gramca se je ansambel še bolj povezal in naredil korak naprej, za kar smo dobili potrditev na dveh največjih festivalih Vurberk in Ptuj, kjer smo postali absolutni zmagovalci. Želje v prihajajočem letu so, da ostanemo veliki prijatelji še naprej, prav tako pa, da nas boste poslušalci, bralci, gledalci še naprej tako podpirali, kot ste nas do sedaj. Mi vas bomo še naprej razvajali z novimi vižami, videospoti ter obilico pozitivne energije. Lepe blagoslovljene božične praznike ter srečno 2015!

Foto: arhiv

SMEH

Letošnje leto je bilo za nas zelo plodno. Bili smo pridni in veliko ustvarjali, kar se nam je obrestovalo, zato bi lagali, če bi rekli, da z letošnjim letom nismo bili zadovoljni. Za naslednje leto imamo nove cilje, ki jih bomo poskušali doseči. Najprej je tu naš koncert, ki bo 29. marca, za katerega že v tem času pridno delamo. Izdati želimo kar nekaj novih skladb in videospotov, čim več igrati in ljudem pričarati iskren nasmeh na obraz, ko se bodo vrteli in uživali ob naši glasbi! Seveda pa si v novem letu želimo tudi zdravja in še naprej toliko energije in ljubezni do glasbe, ki nam bo pomagala, da osvojimo vse zastavljene cilje!

Vse najlepše v novem letu pa želimo tudi vsem bralcem in bralkam revije!

Foto: arhiv

BOŠTJAN DERMOL

Letošnje leto je bilo v glasbenem smislu zame prelomno, saj so mi vlogo pevcu ponudili člani ansambla Juhej. Za nami je nekaj zelo uspešnih nastopov. Nove priložnosti so se mi odprle tudi na področju komponiranja, na izid namreč čaka kar nekaj mojih lastnih skladb, ki jih bo prav kmalu mogoče slišati.

V letu, ki prihaja, vam želim veliko čudovitih trenutkov v družbi najdražjih, saj je to tisto, kar naredi življenje še lepše. Naj ne bo kot črno-bela televizija, pusto in monotono - raje se prepustite toku in najdite srečo v drobnih trenutkih vsakdana, veselite se vsakega dne posebej. Malo je potrebno, da nekomu polepšate dan, pa naj gre le za pogled, nasmeh, stisk roke neznancu ... podarite objem nekomu, ki ga imate radi, dajte poljub osebi, ki jo ljubite. Tudi, ko nebo prekrivajo temni oblaki, ljudem okoli vas razdajajte sonce, ki ga nosite v sebi. Drobne pozornosti so tiste, ki nam ogrejejo srce, nas osrečujejo in našemu življenju dajejo prav poseben pečat.

Foto: arhiv

TAPRAVI FALOTI

Tapravi Faloti si v novem letu želimo čim več igranja, zvestih poslušalcev, novih skladb, veliko ustvarjalne energije in srečno prevoženih kilometrov širom po Sloveniji in tujini ... Z letom, ki se izteka smo več kot zadovoljni. Prineslo nam je najsajšo zmago in z njo veliko nastopov na televizijah, koncertih, veselicah, zaključkih, obletnicah ... Vsem bralcem pa želimo: »Vse dobro in z mavričnimi barvami tlakovano pot proti sreči«.

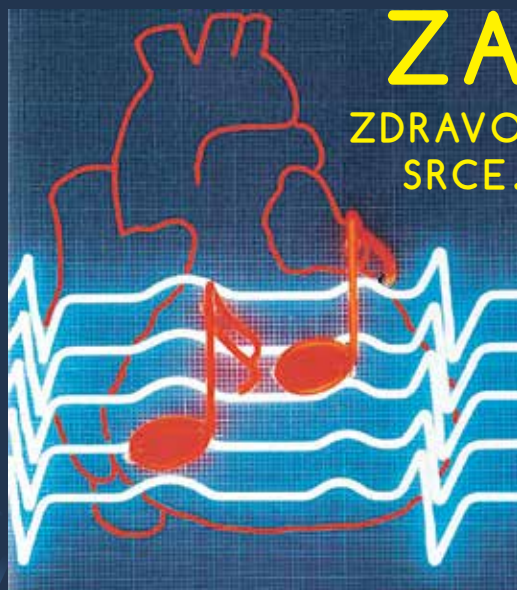
Foto: arhiv

MELITA JELEN

Zdravstveni dom Velenje
Vodnikova 1, 3320 Velenje

ZDRAV SLOG ŽIVLJENJA

**ZA
ZDRAVO
SRCE.**

SREČNO IN ZDRAVO 2015.

Življenjska zgodba Ivana Pirečnika iz Šoštanja

2. del

Pavla Pirečnik je bila ena izmed redkih, ki so preživelih Auschwitz. Domov v Šoštanj se je vrnila poleti leta 1945, nekaj mesecev kasneje pa je z Dunaja pobegnila tudi Ivanova 16-letna sestra Marica. Takoj sta začeli iskati kakršnokoli sled za izgubljenim sinom in bratom Ivanom.

Josefine Sirsch in Ivan Pirečnik kmalu po posvojitvi leta 1943.
(iz družinskega albuma M. Pirečnik)

Po večletnem iskanju in poizvedovanju Rdečega križa in Mednarodne organizacije za begunce sta 30. januarja 1950 iz Beograda prejeli pismo, ki je končno razkrilo pravo sled: Ivan je živel v Nemčiji pri zakoncih Sirsch.

Pavla Pirečnik in Ivan Pirečnik ob prvem snidenju po desetih letih
(Arhiv dpa-Arhiv-Bild, Deutsche Presse Agentur G. m. b. H.)

Sirscheva sta Ivana posvojila junija 1943 v sirotišnici v bližini Leipzga. Tam sta dobila tudi uradno potrdilo, da je deček sirota, sin »volks-deutscherja«, padlega v boju s partizani. Svojih otrok nista imela. Prva leta po posvojitvi je Josefina Ivana vzgajala sama, saj se je Gustav boril v 2. svetovni vojni (bil je esesovec). Delala je kot šivilja in tako ob moževi odsotnosti preživljala sebe in malega Ivana, ki je dobil tudi novo ime – Dieter Sirsch. Do leta 1946 sta živela v Sudetih, nato pa v Vollmarschausnu pri Kasslu v osrednji Nemčiji. Gustav je povojna leta preživel v ruskem ujetništvu, v Nemčijo se je vrnil šele leta 1949. Skupaj so se preselili v bližnji Lohfelden.

Ivan je imel v Nemčiji lepo in srečno otroštvo. Na Josefino in kasneje tudi na Gustava se je zelo navezal, imel ju je za svojo družino. Govoril je le nemški jezik. V vasi, kjer so živeli, je imel veliko prijateljev. Dokler

ga mati Pavla Pirečnik in sestra Marica nista našli, sploh ni vedel, da je posvojen. Ko pa se je začel sodni proces, mu krušna starša nista več mogla prikrivati njegovega porekla in preteklosti. Sirscheva se nista hotela predati brez boja, želela sta, da Ivan ostane v Nemčiji. Ko sta prejela zahtevo za vrnitev dečka, se je družina kar dvakrat preselila.

Ogledovanje albuma z družinskimi fotografijami in posnetki Šoštanja ter okolice, ki sta ga za Ivana pripravili Pavla in Marica Pirečnik. Na fotografiji od leve: dr. Jože Goričar, Ivan, Gustav Sirsch, Pavla Pirečnik in Josefina Sirsch (Arhiv LIFE magazine)

Takoj, ko je Pavla Pirečnik izvedela, kje se Ivan nahaja je zahtevala, da ji sina vrnejo. »Zadevo Pirečnik« je obravnavalo sodišče v Marburgu na Lahni, ki je 16. maja 1951 razsodilo, da mora Ivan ostati v Nemčiji pri krušnih starših. Tudi Pavla se ni bila pripravljena predati brez boja. Na razsodbo se je pritožila, primer pa je nato prevzelo apelacijsko sodišče ameriške visoke komisije v Frankfurtu. Na prvi obravnavi 25. avgusta 1952 so trije sodniki potrdili odločbo sodišča v Marburgu. Ivan naj bi po njihovem mnenju imel v Nemčiji boljše življenjske pogoje, kot pa v »rdeči« Jugoslaviji. Glavni sodnik in obenem tudi predsednik sodišča je bil William Clark. Njegova odločitev je izzvala ogorčenje in kritiziranje vse svetovne javnosti, medijev in humanitarnih organizacij.

Ivan Pirečnik s krušnima staršema pred ameriškim apelacijskim sodiščem
(Foto: Photo Gerd Baatz)

Ivanova zgodba je polnila naslovnice in strani časopisov doma in v tujini. O njem sta pisali celo ameriški reviji Life in Times. Po vsej Sloveniji so potekala javna protestna zborovanja, za Ivanovo vrnitev v domovino pa se je zavzemal tudi predstavnik Mednarodne organizacije za begunce, ameriški odvetnik Hugh Hinchliffe.

Ves svet je postal pozoren, ko je Pavla Pirečnik s pomočjo oblasti obnovila sodni proces in se s svojim zastopnikom dr. Jožetom Goričarjem odpravila v Frankfurt. 23. septembra 1952 se je prvič po desetih letih zopet srečala s svojim sinom v neki kavarni v Lohfeldenu, prisotna sta bila tudi Ivanova krušna starša ter Pavlin odvetnik dr. Jože Goričar. Srečanje je bilo ganljivo, mati in sin sta se objela in jokala.

Ivan Pirečnik na pogovoru s sodniki (Arhiv LIFE magazine)

Na drugi razpravi, 24. septembra 1952, so sodniki zaslišali tudi Ivana, ki je med drugim izjavil, da si želi ostati v Nemčiji. Sodnik Clark ni spremenil svojega mnenja in je tako kot na prvi obravnavi razsodil, da mora Ivan ostati v Nemčiji. Sta ga pa preglasovala druga dva sodnika, ki sta se odločila, da se mora Ivan vrniti v Jugoslavijo k svoji pravi materi. 29. septembra 1952 je bila tako prva sodba razveljavljena. Pavla Pirečnik je ob zmagi nekemu novinarju rekla: »Najsrečnejša žena sem danes na svetu.«

11-letni Ivan Pirečnik se je 2. oktobra 1952 s svojo materjo vrnil v Slovenijo.

Nadaljevanje v prihodnji številki.

PINA ŠPEGEL

V Nemčiji so se od Ivana poslovili vsi vaščani (Foto: Bruno Waske)

ESOTECH

*Življenje – to niso dnevi,
ki so minili, pač pa dnevi,
ki smo si jih zapomnili.
(Pjotr A. Pavlenko)*

Hvala za zaupanje in srečno 2015!

Vzemi moj dih

Kako je spokojno, pomislim, ko opazujem zasneženo pokrajino. Kot da je sneg s seboj prinesel mir in tišino. In praznino, da bi zarezal vanjo, jo razdelil na pol, v eno polovico položil spomine in v drugo sanjarije, vmes zarisal stezo sedanjosti.

Saj res, sobota je, zato je na dvorišču vse tiho, zato je cesta skoraj prazna. Pogledam navzdol. Avtomobili so pokriti z belimi plašči, med njimi pa sled mačjih stopinj. Jesen se je neopazno zlila v zimo in ta je prinesla prvi sneg. Počasi in lenobno se dnevu zapirajo peruti, ko se daljšajo noči. Še malo, pa bosta zamenjala vlogi. Potem bo lažje. Teh kratkih dni in dolgih večerov ne maram. Polni so senc, ki se plazijo v dušo. In zime ne maram in snega ne maram. Samo jutra so skoraj čarobna, samo dvakrat v tednu. Ne bo mi treba v avto, ne bodo me preganjale minute na cesti. Morda se mi prav zato bele strehe in pokrajina za njimi danes zdijo skoraj lepe. Javor pod oknom je šele odvrget škrlatno ogrinjalo in gole veje steguje v nebo, da jih veter lahno prepleta z belimi kristali. Stojim ob šipi, s skodelico v roki. Zaves ni, saj sem jih že zdavnaj odstranila. Ko se hočem skriti pred svetom, preprosto obrnem žaluzije. Skoznje me nihče ne vidi in tudi jaz ne vidim nikogar. Kot bi zaprla neviden obroč okoli sebe in poniknila vase. Saj ne, da je to opravilo na dnevnem redu, a zgodi se. Včasih je vonj, drugič glas ali dotik. Same drobne stvari, ki me odnesejo v drug prostor in čas. Zdaj grem, se odločim. Zvečer ne bo več tako opojno. Dan bo prinesel sonce in umazal sneg. Do konca popijem kavo, že skoraj mrzlo, obujem čevlje, ki sem jih včeraj prinesla iz kleti, vzamem bundo in šal in že zaklepam vrata. Par kovancev imam v žepu in to bo dovolj.

V nekaj centimetrski puhaсти odeji puščam sledi in naenkrat sem stara osem let. Sonce že barva oblake v oranžno, čeprav ga še ni na obzorju. Tudi takrat jih je. Belina naju je očarala in nič naju ni moglo zadržati v topli kuhinji. Čaj je ostal na mizi. Čaj iz neke zeliščne mešanice, ki jo je pripravljala babica. Vsi smo ga pili in po njenem prepričanju nam je zdravje prav zaradi tega dobro služilo. Bil je za vse. Za zdrave in bolne, za odrasle in otroke, toda jaz ga od tega dne nisem več marala. Nisem prenesla vonja, ki ga je širil po kuhinji. Šele po mnogih letih sem iz spominov in vedenja sestavila odgovor. Ja, ta čaj je ostal na mizi in mama je nekaj zagodrnjala, potem pa zaklicala za nama:

»Kaj pa rokavice?«

Stekla sem nazaj in vzela še tvoje, ti pa si prišla iz ute. Za teboj so ostajale rjave sledi sani, ki so od prejšnje zime samevale, pozabljene v kotu, pod kupom druge krame.

»Samo za pol ure, sta razumeli,« sva še slišali mamo. »Glejta, da bosta prišli, ko vaju pokličem!«

»Kako fajn, da si danes doma,« si zapela, s prešernim nasmehom na obrazu, jaz pa sem ti v tvojem tonu pritrdjevala! Iskrolo se je. Med nama, na nebu in v očeh. Od radosti, sonca in pršiča.

Na koncu vasi je stala naša hiša, sključena in stara, a zmeraj topla. Poleti in pozimi. Gozd za njo ji je nudil zavetje. Poleti pred pripeko, pozimi pred vetrom. Navadili sva se, da prijatelj je bilo za prvim vogalom, potepanja po vasi pa nama nista dovolila. Imeli sva samo druga drugo in ta vez je bila verjetno močnejša, kot bi bila v drugačnih okoliščinah. Če ni bilo tebe, sem bila sama. Drugače, kot če od petih enega ni. Pazila sem, da te ne bi razjezila, samo da mi ne bi rekla, da se ne boš več igrala z menoj. Ko si v svoji mali trmi to vseeno naredila, sem bila najprej jezna, potem pa zares žalostna.

Tisto soboto sva bolj kot prijatelje pogrešali klanec. Vsaj malo, da bi se sani kam premaknile. Medtem, ko sva godrnjali nad samo ravnino okrog doma, se nama je na nebu pridružila ognjena krogla. Tekali sva po belem travniku, ki se je lesketal v svetlobi jutra, poskusili narediti kako kepo, a sneg se ni in ni sprijel. Za to, da bi vedeli, da tudi sani ne drsijo zaradi premalo puhastega snega, sva bili premajhni. Belo je bilo in to

Vir: splet

nama je bilo dovolj. Sedla si, jaz pa sem te poskusila premakniti. »Eh, ti si prešibka. Kaj potem, če si starejša. Bom jaz vlekla. Ti že pokažem, kako se to naredi,« si vstala in me skoraj prisilila, da sem sedla na hrbet konja, kot sva rekli sanem. Ko ti ga je le uspelo spraviti v tek, sem že slišala:

»Sem ti rekla, da sem močnejša.«

O, ti mali, bahavi smrkolin, sem se jezila. Parkrat sva se izmenjali v vpregi, potem pa ni bilo več zanimivo.

»Pridi, greva na hrib!«

Nagajivo si me pogledala in naslednji hip že stekla. Nagajivo kot zmeraj, kadar si kaj ušpičila. Ozrla sem se za teboj, pogled pa se je ustavil na razžarjenem nebu.

Hodim proti zahodu. Nič več nisem lahkotna, kot sem bila pred desetimi minutami. Noge postajajo težke in v prsih me stiska. Ustavim se, se obrnem in se zazrem v ves rdeč barvni spekter nad seboj. Tudi čas se ustavi. Včasih se res ustavi. Ure ga merijo, naš um pa ga ne zaznava. Sence se daljšajo, naše oči pa so slepe.

Ne vem, kako dolgo sem strmela. V pobarvane oblake, v praznino, v nič. Je bil le hip ali so bile minute, ure, dnevi, morda leta? Po zasneženi pokrajini, iz smeri vzhajajočega sonca si pritekla. Lasje, ki so bili v odsevu zgodnje svetlobe še bolj zlati, so plapolali v vetru. Smehljala si se in me vabila. Tvoj smeh, prav tisti smeh mi še odmeva v ušesih. Ne, zdaj že v možganih. Po vseh zavojih, po vseh poteh zvoka se širi. Z vsemi čuti ga zaznavam. Je vonj, je okus, je dotik. Vidim ga. Slišim ga. »Pridi, greva na hrib ...«

Vrti se, film v glavi se vrti. Prihajaš po dolgem hodniku, ogrnjena v preveliko haljo. Ni tvojih las. Tistih lepih, skodranih, ki sem ti jih tako zavidala.

»Zakaj imam jaz te štrene na glavi, Vesna pa ne? Vse najine punčke imajo lase, kot ona. Take, z mojimi, še nisem videla. Povej, mama, zakaj?«

Nihče ne ve, kaj se mi pleše po glavi, ko te napol presenečeno, napol prestrašeno, gledam. Prestrašeno, ker v tem bitju pred seboj ne vidim tebe, prestrašeno, ker je tvoja govorica komaj razločna, jaz pa vem, da znaš drugače govoriti.

Vir: splet

Vir: splet

»Nič ne jokam,« se pohvališ. »Če jokaš, te boli glava, veš.«

Zaprem oči in jih spet odprem. Ponavljam in se prepričujem, da ni res. Ni res, kar pravita starša, ni res, kar pravijo tisti čudni možje v modrem. Zdaj te ni. Morda si na počitnicah in te bo dedi že jutri pripeljal domov. Ne razumem, zakaj si šla brez mene, pa kaj potem. Ne bom ti povedala, da jokam, vsak večer, preden zaspim. Bojim se, tako zelo se bojim, čeprav ne vem, česa. Oči in mami sta se čisto spremenili. Kar naprej se po tistem nekaj pomenkujeta, ko se približam, pa umolkne. Nekaj mi prikrivata, vem. Ne sprašujem več, kaj, ker je odgovor zmeraj isti.

»Ah, nič, nič. Ne skrbi. Vse je v redu.«

Jaz pa vem, da ni. Osem let sem stara, osem let živim z njima in vem, da je nekaj hudo narobe. Še najbolj jima zamerim, ker mi lažeta. Potem sem samo še bolj negotova. Vsak dan se vprašam, če sem naredila kaj narobe, če sem jaz kriva. To bo zato, ker ni Vesne, si nazadnje prigovarjam. Tudi jaz jo pogrešam. Pa še kako. Nisem vajena biti sama. Eni otroci so, jaz pač ne. Zmeraj sva bili skupaj, vse sva delili, vse. Zdaj se nimam s kom igrati, niti pripraviti. Ko bi le čim prej prišla, da se mi ne bo treba pogovarjati s samo seboj.

Vse igranje ti bom pustila, tudi mojo novo barbiko. Mami mi jo je včeraj kupila. Prejšnji dan sem brskala med knjigami v najini sobi, jih listala, tudi kak stavek prebrala, potem pa sem našla neko slikanico in v njej deklico, čisto podobno tebi. V hipu sem stekla v kuhinjo.

»Mami, mami, glej, ta punčka je taka, kot Vesna. Še lase ima enake. Tudi njeni so skodrani.«

Mami je prebledela, mi iz rok vzela knjigo in jo položila na najvišjo polico kuhinjske omare. Nič ni rekla. Niti besede, jaz pa nisem vedela, kaj je bilo narobe. Nisem poznala sporočila. Užaljeno sem odšla v sobo in zaloputnila z vrati. Ni prišla za menoj, ni me opozorila, da se to ne dela, kar je prej zmeraj naredila. No, včeraj pa dobim punčko. Veš kaj je najbolj zanimivo – ima črne lase. In kako se svetijo! Saj jo boš kmalu videla.

Nasproti mi pripelje avto in šele takrat se zdrznem. Kot da bi se vrnila z drugega planeta. Še enkrat se ozrem proti soncu, potem pa se počasi obrnem in nadaljujem pot. Izberem stransko cesto, ki je še neshojena, se kot otrok čudim lesketajočim snežinkam in poskusim zbrati misli. Punčka v slikanici, podobna Vesni, je bila angel. Še danes ne vem, iz katere pravljice. Nikoli več je nisem videla. Zapomnila sem si samo mamin izraz na obrazu, o angelu pa mi je povedala šele po mnogih letih. Globoko vdihnem in prisluhnem bitju srca. Za mano je več kot polovica poti. Dan je pravlično lep, hladno je ravno dovolj, da pod nogami še ni luž. Pa sem mislila, da ne maram snega, mislila, da so vse zime enake, se bala, da mi bo vsaka nekaj vzela. Nebo tu in tam preleti kakšna drobna sinica. Prisluhnem šepetu mladih vej v krošnjah osamljenih dreves ob poti. Veter poplesava s snežinkami in me blago boža po licih. Šele zdaj se zavem, da mi suši solze. Kako časa, niti ne

vem. Samo polzijo po licih, to je vse. Polzijo, kot leta v spominu. Zdaj sem tu in naslednji hip dvajset nazaj. Pridi, greva na hrib, me spet povabiš.

Prišla sem. Prijeten sprehod, če bi odmisli namen, a tako pač je. Že dolgo. Pogledam na uro in ugotovim, da sem za pot porabila samo pet minut več, kot običajno, zdi pa se mi, da je trajalo leta, če že ne celo večnost. Zanimivo, kako se čas poigrava s človekovim spominom. Veliko vzame, pusti pa posamezne slike, vzame vsebino, pusti pa barvo glasu, vzame predmet in pusti njegov odtis, pomeša karte, izbriše zaporedje, pusti pa obris. Iz vsega, kar nam ostane, bi lahko sestavili novo zgodbo, z drugimi igralci, v drugem prostoru in desetletju, le konec bi bil zmeraj isti. V žepu poiščem kovanec za dva evra in ga vstavim v avtomat. Smešna pogruntavščina, ki pride še kako prav, vžigalnik pa itak nosim zmeraj s seboj.

Pogled mi zdrsi po pokrajini in spet te vidim. Vse je isto, manjkajo le iskrice v očeh. Tečeš pred menoj, jaz pa vlečem sani. Potem ni nič več. Tema. Ne vidim avtomobila, ne slišim tebe. Samo topo udari, jaz pa stojim. Stojim kot vkopana in ko pritečejo neznani ljudje, še zmeraj stojim in strmim predse. V mojem vidnem polju ni nič, popolnoma nič, čeprav imam oči na široko odprte. Nič ne vidim, nič ne slišim. Šele zavižanje sirene me vrne v tu in zdaj. Mami te drži v naročju, tvoj obraz pa je bel. Bel kot sneg, samo na desni strani čela in na desnem licu pušča kri temno sled. Umaže, kar ne bi smela. Pomislim, da bi morala jokati, ti pa nič, da bi morala pogledati, ti pa nič. Naslednji hip sta že v reševalcu in sirena se oddaljuje. Gledam za vami in sploh ne opazim gruče ljudi, ki me obkroža. Samo oddaljeno govorjenje, neznani glasovi. Nekdo glasno stoka. Mogoče je jok.

»Ljubi bog, še zmeraj drži sani. Spusti jih,« in najdem se v tujem naročju. Nikogar ne poznam, vendar oni vedo, kdo sem. Kličejo me po imenu, a so daleč. Predaleč. Zdi se mi kot klovni, ki se pomikajo v megli, jaz pa samo strmim.

Pet dni sem strmelja in nič govorila, potem pa se mi je zdelo, da se prebujam in da so bile vse skupaj samo grde sanje.

»Vesnaaaaa!« sem najprej zavpila, tako so mi vsaj povedali. Mama me je objela in videla sem, da joka. Iz čudnega izraza na obrazu in temnih kolobarjev pod očmi sem razbrala, da joka že dolgo. Bila sem otrok, a sem natančno vedela, kdaj je žalostna. Kot radar za njeno počutje. Otroka ne moreš pretentati, ker ne ve, ampak čuti.

Pred dvajsetimi leti se je zgodilo. Bilo je prav tako jutro, čarobno in ožarjeno s soncem. Razigrano sva se zapodili na hrib, a dvigal se je na drugi strani ceste. Z glavo si udarila ob asfalt, ko te je odbilo od avtomobila. Samo počena lobanja in nekaj modric. Operacija je bila uspešna, hitro si okrevala.

Svečo držim v rokah, tisto za dva evra. Gledam zdaj plamen, zdaj tvojo sliko na mrzlem kamnu. Hitro si okrevala, potem pa odšla. Nisem ti mogla dati svojega diha.

TANJA P. HOHLER

Bogoslužna oznanila

Svete maše na Novo leto,

1. januarja 2015:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Zavodnje ob 10. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Topolšica ob 11.15 uri.
Gaberke ob 10. uri.

Svete maše na 2. nedeljo po Božiču,

4. januarja 2015:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Zavodnje ob 10. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Gaberke ob 10. uri.

Svete maše na praznik sv. Trije kralji v torek, 6. januarja 2015 (blagoslov vode):

Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 18. uri.
Zavodnje ob 10. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.

Na god sv. Valentina, škofa, 7. januarja 2015, bo sveta maša v Zavodnju ob 10. uri.

Svete maše na nedeljo Jezusovega krsta, 11. januarja 2015 (pri mašah bo blagoslov otrok in zaključek adventne akcije »otroci za otroke«):

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Zavodnje ob 10. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Gaberke ob 11.15 uri.
Topolšica ob 10. uri.

Svete maše na praznik sv. Antona,

17. januarja 2015:

Zavodnje ob 10. uri.
Sv. Anton ob 15.30 uri.
Po obeh svetih mašah bo licitacija.

Svete maše na 2. nedeljo med letom,

18. januarja 2015

(začetek ekumenske osmine):

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7., 8.30 in 15. uri
(Vera in luč).
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Zavodnje ob 10. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Gaberke ob 10. uri.
Sv. Anton ob 11.15 uri.

Svete maše na 3. nedeljo med letom,

25. januarja 2015

(nedelja Svetega pisma):

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri
(skupni krst).
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Zavodnje ob 10. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Topolšica ob 10. uri.

Svete maše na 4. nedeljo med letom,

1. februarja 2015:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Zavodnje ob 10. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Gaberke ob 10. uri.

BIRMANSKI DAN

V soboto 17. januarja bo v župnijskih prostorih potekal četrti birmanski dan. Zbrani bomo od 9. do 12. ure, poleg bodočih birmancev se tega srečanja udeležijo tudi njihovi starši.

DAN PRVOOBHAJANCEV

Za tretješolce, ki se v tem letu še posebej pripravljajo na prejem zakramenta sv. evharistije, bomo v soboto, 24. januarja, pripravili dan prvoobhajancev. V župnijskih prostorih bomo razmišljali, ustvarjali, se spoznavali in igrali od 9. do 12. ure – srečanje je namenjeno tako otrokom kot staršem.

Nekatere slovesnosti v naši župniji v letu 2015:

Slovesnost svete birme bomo obhajali v nedeljo, 19. aprila.

Prvo sveto obhajilo bomo obhajali po naslednjem razporedu:
Šoštanj, 17. maja,
Bele Vode 7. junija in
Zavodnje, 14. junija.

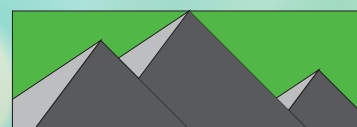

Vesel božič

SREČNO NOVO LETO

V skrbi za čisto in urejeno okolje izvajamo:

- kanalizacije, vodovode, plinovode,
- vgrajujemo male čistilne naprave,
- vzdržujemo komunalne cevovode
- gradimo ceste in pločnike,
- urejamo okolico.

NIVIG

PODJETJE ZA NIZKE GRADNJE IN KOMUNALNO INFRASTRUKTURO
TER DRUGE STORITVE d.o.o.

Aškerčeva 20, 3325 Šoštanj

Tel.: 03/ 891 10 03 fax: 03 / 891 10 04

e-pošta: info@navig.si, [splet: www.navig.si](http://www.navig.si)

